

CENTRUM
PROFILAKTYKI I
REEDUKACJI "ATELIER"

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK NA LATA 2021-2030

SPIS TREŚCI

1.WPROWADZENIE	5
1.1.Metodyka opracowania strategii.....	5
1.2.Kontekst planowania strategicznego.....	6
1.3.Uwarunkowania formalne opracowania strategii	6
1.4.Spójność z dokumentami strategicznymi	8
2.CHARAKTERYSTYKA GMINY	10
2.1.Położenie	10
2.2.Sytuacja demograficzna.....	16
2.3.Kapitał społeczny i gospodarczy	23
2.3.1.Sytuacja gospodarcza i finanse publiczne	23
2.3.2.Rynek pracy	32
2.4.Wychowanie i edukacja	36
2.5.Infrastruktura gminy.....	37
2.6.Kultura, sport i rekreacja	40
2.7.Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	43
2.8.Bezpieczeństwo publiczne	45
2.9.Środowisko przyrodnicze.....	48
3.WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	51
3.1.Procedura badawcza	51
3.2.Charakterystyka próby.....	52
3.3.Wyniki badań	55
4.KIERUNKI ROZWOJU GMINY	67
4.1.Potencjał gospodarczy	69
4.2.Infrastruktura techniczna	70
4.3.Potencjał społeczny	72
4.4. Potencjał turystyczny.....	74

4.5. Potencjał środowiska przyrodniczego	76
4.6. Jakość życia	77
5. ANALIZA SWOT	80
6. MISJA I WIZJA.....	86
7. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	87
8. WDRAŻANIE STRATEGII	95
9. MONITORING I EWALUACJA.....	98
9.1. Monitoring.....	98
9.2. Ewaluacja	98
10. OCENA RYZYKA	100
11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	103
12. BIBLIOGRAFIA	104
13. SPIS TABEL/WYKRESÓW/RYCIN.....	106
13.1. Spis tabel	106
13.2. Spis wykresów	106
13.3. Spis rycin	107

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

SUiKZP – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

GUS – Główny Urząd Statystyczny

BDOT10k – Baza Danych Obiektów Topograficznych 10k

1. WPROWADZENIE

1.1. METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem określającym kierunki i obszary rozwoju gminy jakie stawiać będą przed sobą władze lokalne, przez najbliższe kilka lat. Strategia stanowi całościową koncepcję zarządzania rozwojem gminy i jest elementem dopełniającym funkcjonowanie i zrównoważony rozwój danego obszaru. Planowanie strategiczne jest jednym z wyznaczników poprawnego zarządzania gminą, co w dalszym etapie przekłada się na rozwój lokalny. Strategia ma za zadanie przede wszystkim eliminować istniejące bariery, na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów. W tym celu podstawowymi elementami w opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Gołymin-Ośrodek są:

- diagnoza strategiczna,
- analiza SWOT,
- wizja i misja,
- cele strategiczne i operacyjne,
- system wdrażania, monitoring i ewaluacja.

Strategia rozwoju gminy ma za zadanie podnosić poziom życia mieszkańców, uwzględniając ciągłe przemiany społeczno-gospodarcze. Wprowadzać ma zmiany jakościowe oraz ilościowe i prowadzić do udoskonalania narzędzi jakie oferuje gmina. Strategia podkreśla atuty gminy, jednocześnie analizując problemy w niej występujące.

Zasięg oddziaływania strategii rozwoju gminy Gołymin-Ośrodek obejmuje obszar całej gminy, uwzględniając funkcjonowanie poszczególnych sołectw. Analizie poddaje się dane statystyczne dotyczące sytuacji gospodarczej, społecznej, finansowej oraz kulturowej.

Strategię rozwoju gminy Gołymin-Ośrodek sporządzono na lata 2021-2030, gdzie założono, że dany zasięg czasowy pozwoli na wdrożenie celów strategicznych, uwzględni analizowane szanse i zagrożenia oraz pozwoli na długotrwały monitoring oraz ewaluację określonych wskaźników, przy wcześniejszym procesie wdrażania. Przy analizie danych statystycznych kierowano się najbardziej aktualnymi spisami na dzień opracowywania strategii. Dane jednak należy na bieżąco analizować w celu kontroli sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie.

Przy procesie planowania strategicznego wykorzystano takie metody badawcze jak:

- metoda obserwacyjna,
- metoda monograficzna,
- metoda badania dokumentów,
- metoda statystyczna,
- metoda analizy i krytyki piśmiennictwa.

Strategia rozwoju gminy powinna opierać się na partycypacji społecznej, która oznacza ścisłą współpracę z mieszkańcami badanego obszaru. Idąc za poprawnością konstruowania strategii i wymogach konsultacji społecznych, przeprowadzono na terenie gminy badania ankietowe, a z wniosków sformułowano kierunki rozwoju i cele strategiczne.

Przy planowaniu działań strategicznych, kierowano się słabymi i mocnymi stronami, wyodrębniono obszary i kierunki rozwoju, oraz stworzono wizję i misję gminy, która stanowić ma ogólny kierunek rozwoju gminy Gołymin-Osrodek.

1.2.KONTEKST PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

Strategia Rozwoju Gminy Gołymin-Osrodek to odpowiedź na zmieniające się procesy społeczno-gospodarcze gminy, powiatu a w końcu całego województwa. Opracowany dokument powstał w celu stworzenia dla gminy kierunku, w jakim powinna planować swój rozwój, realizować istniejące i przyszłe zadania, co w konsekwencji ma prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców. Strategia Rozwoju Gminy Gołymin-Osrodek na lata 2021-2030 wspólnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz innymi dokumentami strategicznymi ma za zadanie tworzyć kompletny obraz rozwoju gminy.

1.3.UWARUNKOWANIA FORMALNE OPRACOWANIA STRATEGII

Należy zaznaczyć, iż Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem nieobowiązkowym, jednakże jej sporządzenie podnosi standardy gminy, pozwala w strategiczny sposób zaplanować jej przyszłość i określić konkretne kierunki rozwoju. Obowiązuje szereg dokumentów dotyczących polityki rozwoju, które określają standardy, sposób realizacji oraz potrzebę sporządzania strategii rozwoju gminy.

Głównym dokumentem szczebla krajowego, który wskazuje potrzebę wykonania strategii rozwoju gminy oraz daje kierunek sporządzenia danego dokumentu jest *Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne Społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK)*. Dokument został przyjęty 25 września 2012 r. W danej strategii określa się istotność sporządzania strategii rozwoju na szczeblu lokalnym i wprowadzenie ich w funkcjonowanie określonych obszarów.

Dokumentem dającym podstawę do opracowania strategii rozwoju gminy jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W rozdziale 2 art9. określa się, że strategią rozwoju jest strategia rozwoju lokalnego, a w jej ramach mieszczą się strategie rozwoju powiatów oraz strategie rozwoju gmin. Strategia rozwoju gminy jest dokumentem planistycznym, który określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w określony zakresie. Powinna być ona zgodna ze strategią rozwoju kraju i obejmować okres niewykraczający poza okres objęty obowiązującą strategią kraju. Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 obejmuje zakres do roku 2030 – Strategia Rozwoju Gminy Gołyminek-Ośrodek na lata 2020-2030 nie wykracza poza dany okres.

Podstawami prawnymi, które kierunkowały sporządzanie Strategii Rozwoju Gminy Gołyminek-Ośrodek były również założenia Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich, którą warunkują takie akty prawne jak:

- Artykuły 38-44 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE);
- Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (wspólne przepisy dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych);
- Rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (wsparcie rozwoju obszarów wiejskich);
- Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (finansowanie wspólnej polityki rolnej, zarządzanie nią i jej monitorowanie).
- Rozporządzenie zbiorcze (rozporządzenie (UE) 2017/2393; Dz.U. L 350, 29.12.2017, s. 15) (wprowadzające zmiany do rozporządzeń nr 1305/2013 i 1306/2013).

Strategie Rozwoju Gminy i ich cele zaczerpnięte zostały z istotnych dokumentów, które mają wpływ na politykę rozwoju całego kraju, wśród tych dokumentów znajdują się:

- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK),
- Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku – Innowacyjne Mazowsze,
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO),
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

1.4.SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Jednym z najważniejszych dokumentów planistycznych, na których opiera się Strategia Rozwoju gminy Gołymín-Ośrodek jest *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020. Innowacyjne Mazowsze*. Dokument ten stanowi podstawę do sporządzania kierunków i obszarów rozwoju gminy, które powinny być spójne z założeniami całego województwa mazowieckiego, co więcej nie powinny wykraczać poza ich zakres. W Strategii Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek na lata 2021-2030 uwzględniono cele strategiczne oraz wizję i misję Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego i na ich podstawie opracowano bardziej szczegółowe obszary rozwoju. Strategię rozwoju gminy Gołymín-Ośrodek sporządzono również z podstawowymi założeniami Strategii Rozwoju Kraju oraz poszczególnych strategii, które dotyczą polityki rozwoju. Istotne informacje zaczerpnięto z Raportu o stanie Gminy Gołymín-Ośrodek i skorzystano z podanych w raporcie danych statystycznych. Ważnym dokumentem przy opracowaniu kierunków rozwoju gminy było sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Gołymín-Ośrodek za rok 2019 oraz pośrednie dokumenty dotyczące sytuacji finansowej gminy. Jako podstawowe

elementy, z których zaczerpnięto dane zastane oraz wyciągnięto wnioski na temat funkcjonowania gminy to:

- Gminny Program opieki nad zabytkami na lata 2018-2021,
- Raport o stanie gminy Gołymin-Ośrodek za lata 2018 oraz 2019,
- Wieloletnia prognoza finansowa dla gminy Gołymin-Ośrodek na lata 2018-2025,
- Budżety gminne na lata 2018-2020.

Co więcej jednym z dokumentów planistycznych, który wpłynął na sformułowanie celów oraz kierunków rozwoju dotyczących przede wszystkim infrastruktury technicznej oraz środowiska jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Strategia Rozwoju Gminy na lata 2021-2030 opiera się również na poprzedniej Strategii Rozwoju do roku 2020, dzięki której wyciągnięto stosowne wnioski, poszerzono jej działanie bądź przedłużono czas działania poszczególnych celów strategicznych.

2.CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1.POŁOŻENIE

Gmina Gołymín-Ośródek to gmina wiejska położona w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Powierzchnia gminy obejmuje obszar 111 km². Gmina Gołymín Ośródek znajduje się w bliskiej odległości od powiatowego miasta Ciechanowa (20 km), w odległości 17 km od Makowa Mazowieckiego oraz w odległości 93 km od głównego ośrodka wojewódzkiego – Warszawy (ryc.1.).

Gołymín-Ośródek graniczy z takimi gminami jak:

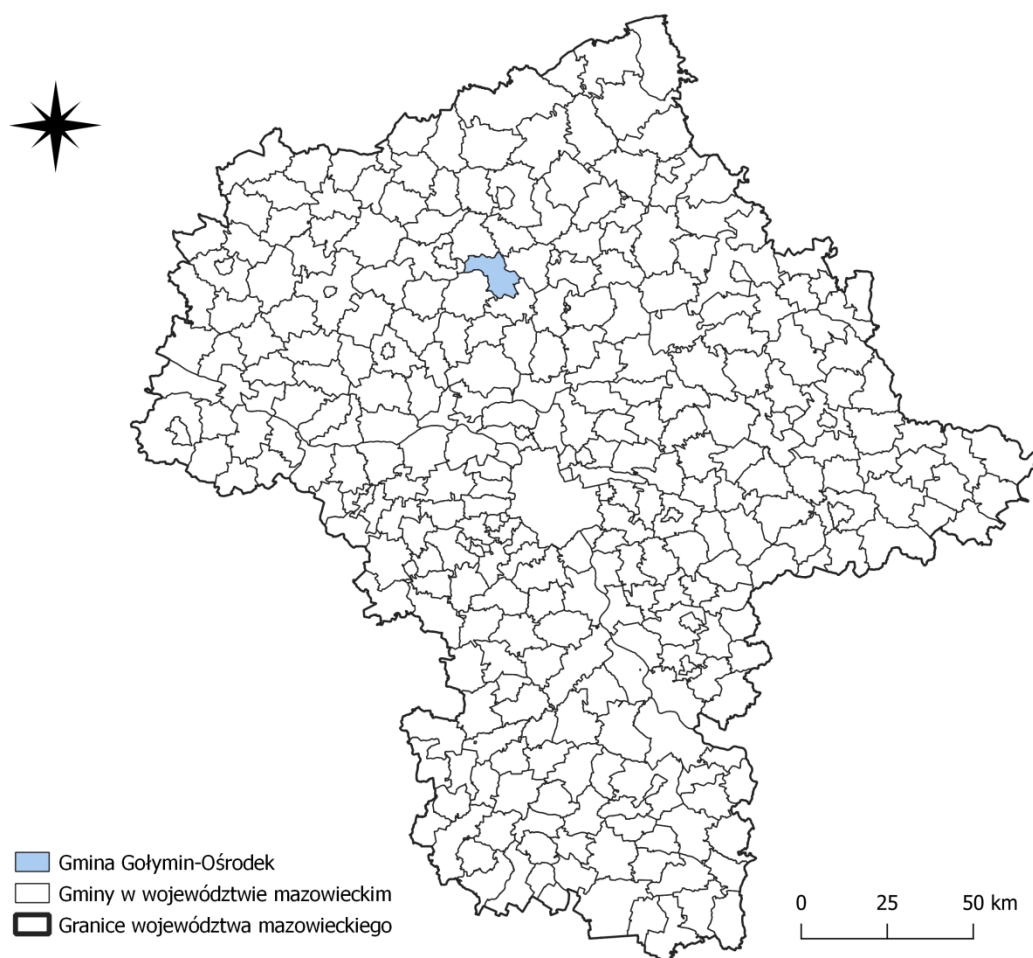
- w powiecie ciechanowskim: Sońsk oraz Opinogóra, Ciechanów,
- w powiecie makowskim: Karniewo,
- w powiecie pułuskim: Gzy,
- w powiecie przasnyskim: Krasne.

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 60, która stanowi główny ciąg komunikacyjny Kutno-Ciechanów-Ostrów Mazowiecki oraz drogi gminne przebiegające głównie w obszarze największej urbanizacji w gminie – miejscowości Gołymín-Ośródek. W kierunku południowym przebiega droga nr 618, która przecina takie miejscowości jak Gołymín-Ośródek, Pułusk oraz Wyszków i stanowi istotne połączenie z Warszawą.

Na terenie gminy największą część stanowią obszary gruntów ornych, które znajdują się we wszystkich częściach gminy. Równie wysoki procent użytkowania terenu stanowi roślinność trawiasta. Przy granicach występują natomiast obszary leśne. Można dostrzec niewielkie kompleksy zabudowy, które znajdują się w obszarze takich sołectw jak: Gołymín-Ośródek, Garnowo Duże, Ruszkowo oraz Stare Garnowo, Watkowo, Wróblewo, Gogole

Wielkie¹. Największy obszar zurbanizowany znajduje się w centralnej części gminy, sołectwie Gołymin-Ośrodek (ryc.3.).

Ryc. 1. Położenie gminy Gołymin-Ośrodek na tle województwa mazowieckiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k).

---

¹ Dane pozyskane zostały z Bazy Danych Obiektów Topograficznych i stanowiły podstawę do sporządzania map ewidencji terenu.

W skład gminy wchodzi 29 sołectw, które posiadają integralne części miejscowości (obszary posiadające inne nazwy, kulturowo bądź historycznie ukształtowane w procesie osadnictwa). Na terenie gminy Gołymin-Osrodek wyróżnia się takie miejscowości jak (ryc.2.):

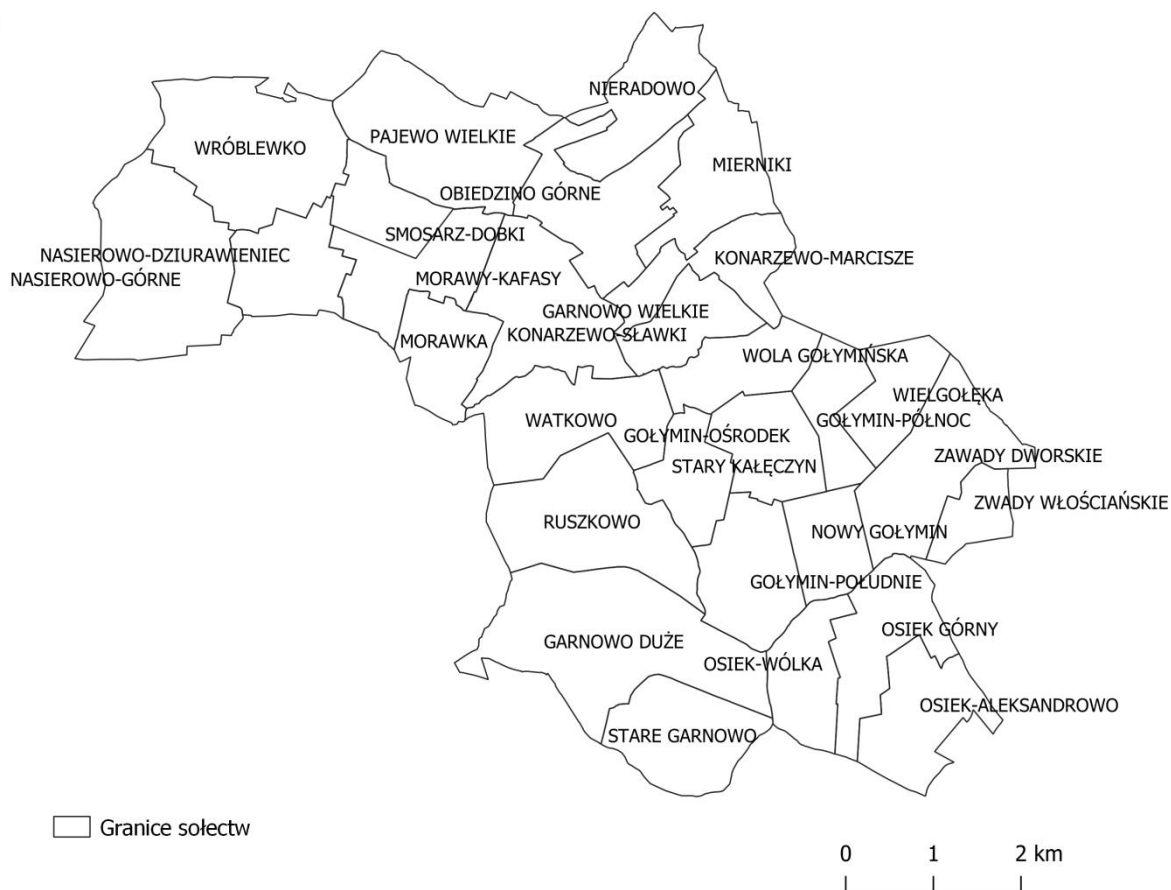
Sołectwa	Integralne części miejscowości
Mierniki	Mierniki, Konarzewo-Gołąbki, Konarzewo-Skuze
Nieradowo	Nieradowo, Nieradowo-Dziarno
Garnowo Duże	Garnowo Duże, Anielin
Ruszkowo	Ruszkowo, Rybakówka
Smosarz Dobki	Smosarz-Dobki, Smosarz-Pianki
Zawady Dworskie	Zawady Dworskie, Zawady Włociańskie
Nowy Gołymin	Nowy Gołymin
Gołymin-Osrodek	Gołymin-Osrodek
Gogole Wielkie	Gogole Wielkie, Gogole-Steczki
Osiek Górny	Osiek Górny
Wróblewo	Wróblewo
Pajewo-Szwelice	Pajewo-Szwelice, Pajewo – City, Pajewo-Rżyski
Osiek-Aleksandrowo	Osiek-Aleksandrowo
Wola Gołymińska	Wola Gołymińska, Konarzewo-Sławki

Morawka	Morawka
Osiek-Wólka	Osiek-Wólka, Osiek Dolny
Obiedzino Górne	Obiedzino Górne
Stare Garnowo	Stare Garnowo
Watkowo	Watowo, Watkowo-Kolonia
Wróblewko	Wróblewko, Chruściele, Gostkowo
Morawy-Kafasy	Morawy-Kafasy, Morawy-Kopcie, Morawy-Laski, Morawy-Wicherki
Nasierowo Górne	Nasierowo Dolne, Nasierowo Górne, Truszki
Stary Kałęczyn	Stary Kałęczyn, Nowy Kałęczyn
Pajewo Wielkie	Pajewo Wielkie
Konarzewo-Marcisze	Konarzewo-Marcisze, Konarzewo –Reczki, Konarzewo Wielkie
Wielgołęka	Wielgołęka
Gołymin-Północ	Gołymin-Północ
Gołymin-Południe	Gołymin-Południe
Nasierowo-Dziurawieniec	Nasierowo-Dziurawieniec

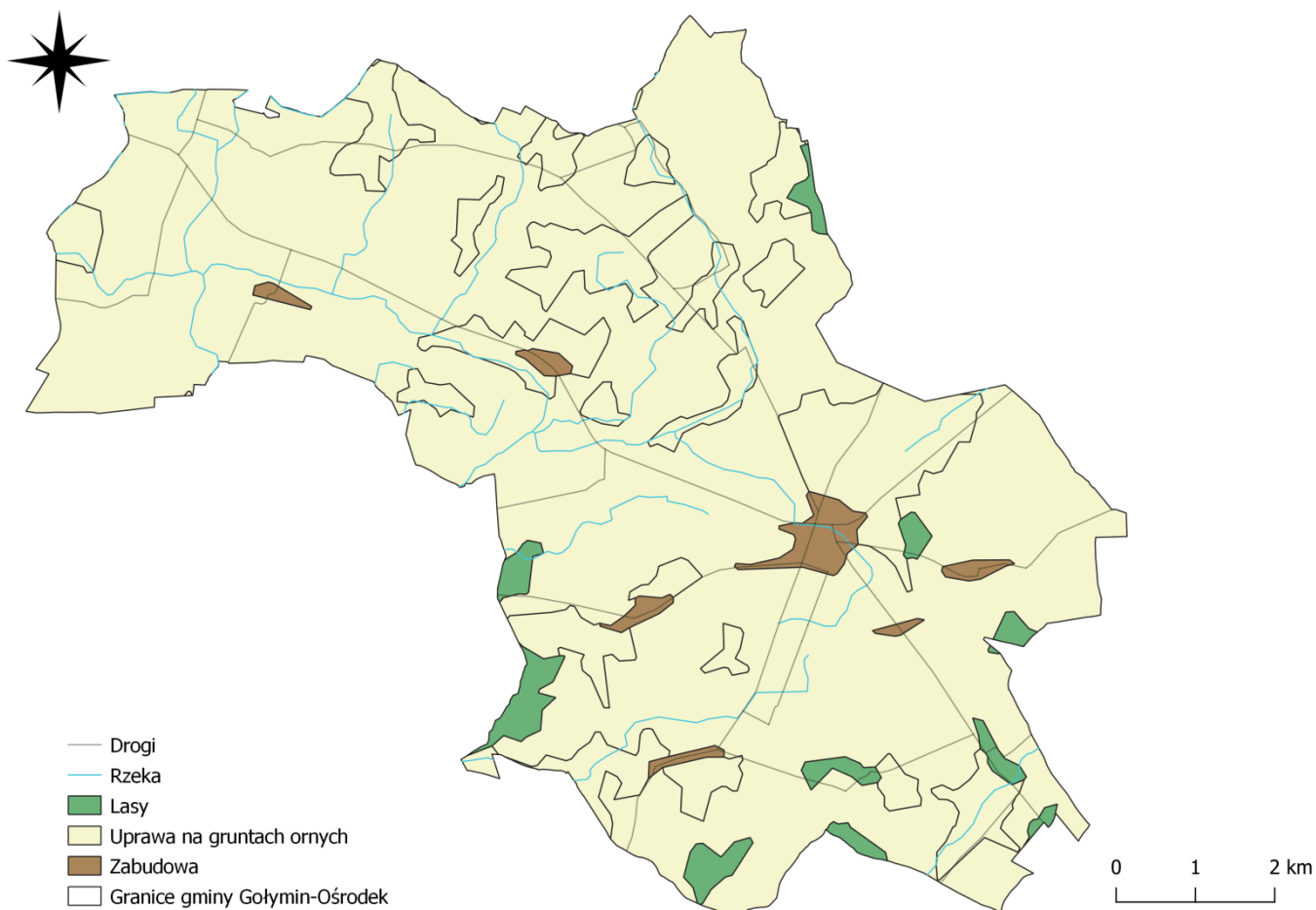
Tab. 1. Nazwy sołectw z wyodrębnieniem integracyjnych części miejscowości w gminie Gołymin-Osrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.golymin-osrodek.pl> (27.07.2020).

Ryc. 2. Obszar gminy Gołymin-Ośrodek z podziałem na sołectwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k).

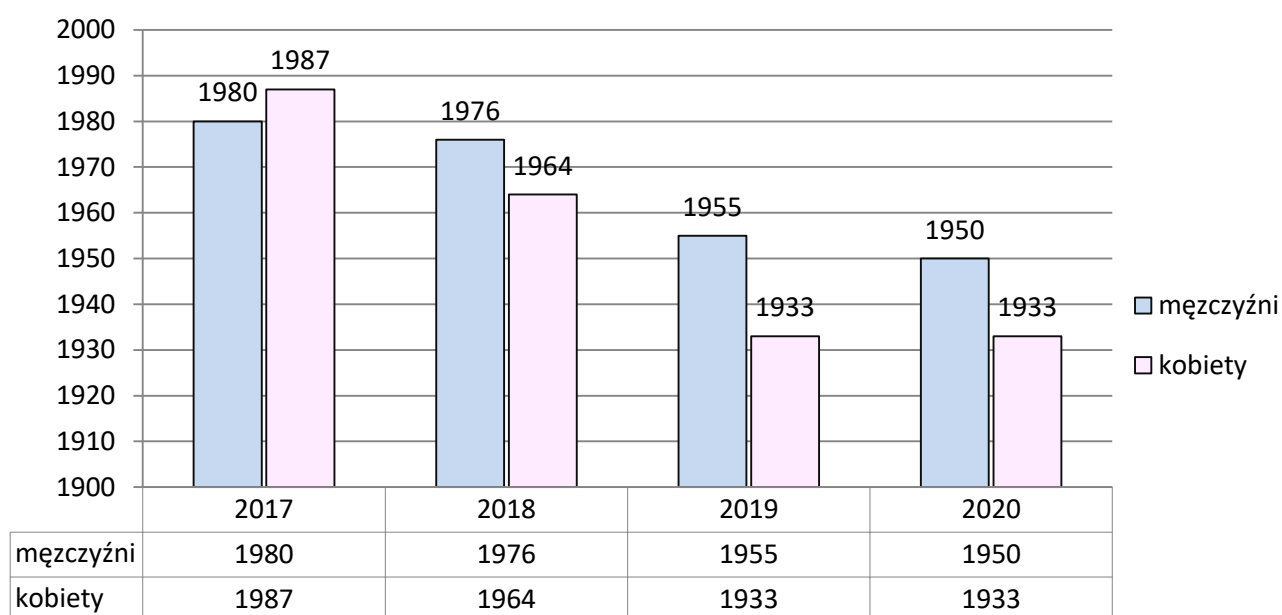
Ryc. 3. Użytkowanie terenu w gminie Gołymin-Ośrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k).

2.2.SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W 2020 roku gminę Gołymin-Ośrodek zamieszkiwało 3883 mieszkańców. Z czego 1950 mieszkańców stanowili mężczyźni, natomiast 1933 kobiety, co za tym idzie wskaźnik feminizacji w gminie wynosi 99. Liczba ta zmniejszyła się względem roku 2019² gdzie liczba mieszkańców wynosiła 3888 osób. W gminie dochodzi do sytuacji spadku liczby kobiet względem ostatnich 3 lat (2017-2020). Co za tym idzie, liczba mężczyzn również się zmniejsza(wyk1.).

Wyk. 1. Zmiana liczby ludności wg płci w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2017-2020.

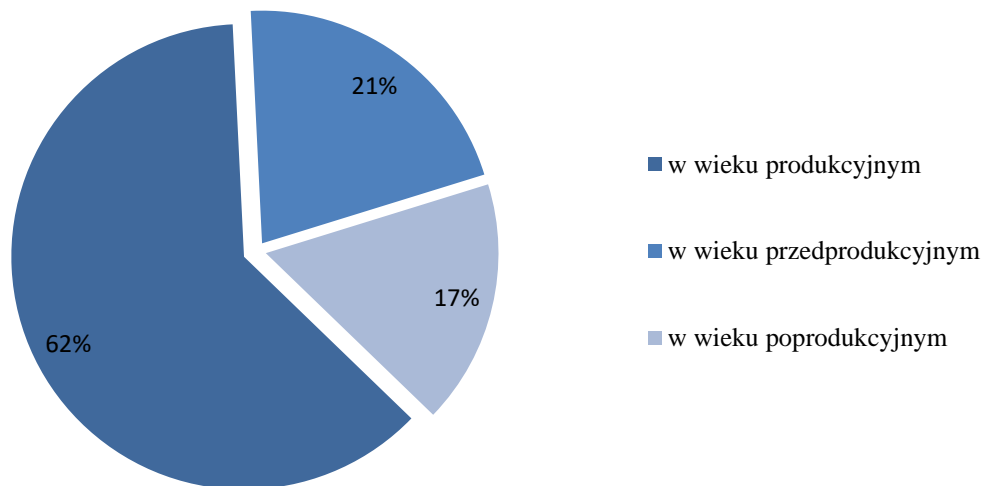
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych lokalnych (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

Wskaźnik gęstości zaludnienia w gminie (ludność na 1 km²) w 2019 roku wyniósł 34 i zmniejszył się on nieznacznie względem poprzednich lat. Przeważającą liczbę mieszkańców gminy w 2019 roku stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (2330 osób, w tym 1323 mężczyzn i 1007 kobiet). W Gołyminie-Ośrodku występowało 20% ludności w wieku przedprodukcyjnym (755 osób) oraz 667 osób w wieku poprodukcyjnym. Liczba seniorów

² Analiza danych obejmowała okres do 2019 (ze względu na dostępność). Jednakże dane należy sukcesywnie aktualizować, zwracając uwagę na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą w gminie.

w gminie względem ogólnej liczby społeczności lokalnej jest dość wysoka, co w przyszłości wskazywać może na niewystarczający kapitał społeczny i zagrożenie brakiem rozwoju rynku pracy.

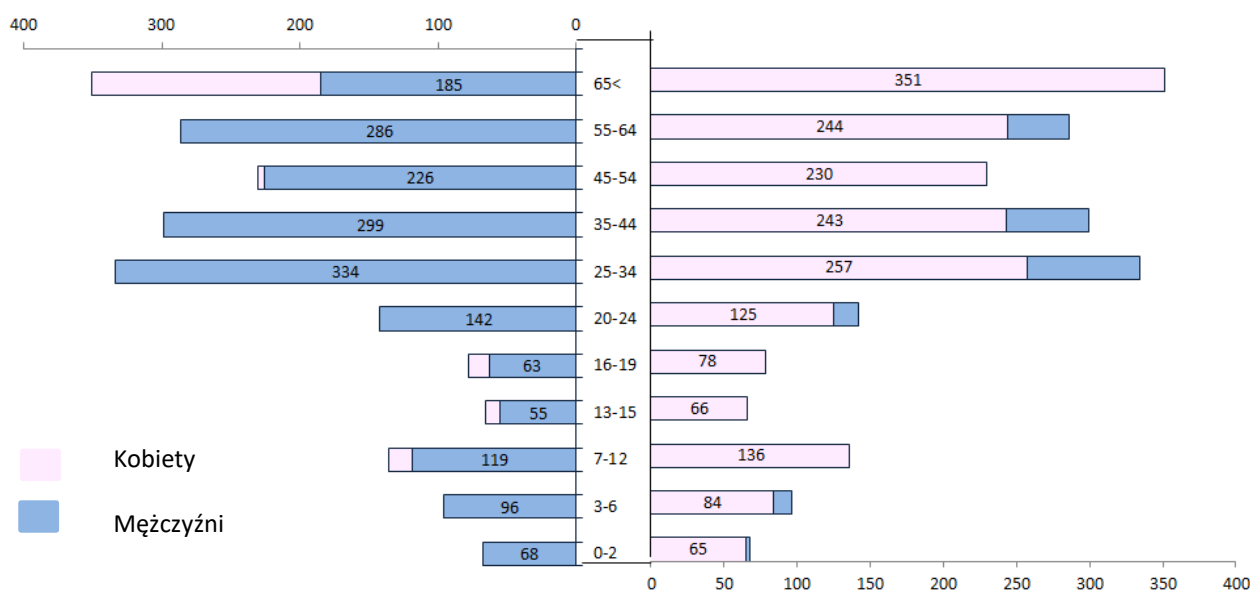

Wyk. 2. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w 2019 w gminie Gołymin-Ośrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Migracje wewnętrzne i zagraniczne, Podgrupa: Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym w podziale na miasto i wieś).

Największą liczbę ludności w 2019 roku stanowiły kobiety w wieku 6 lat i więcej, natomiast najmniejszą mężczyźni w wieku 13-15 lat. Duży odsetek osób mieścił się w przedziale wiekowym 55-64 lata (286 mężczyzn oraz 244 kobiet). Co niepokojące, przeważająca część kobiet była w wieku poprodukcyjnym i jej liczba jest większa niż liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym³.

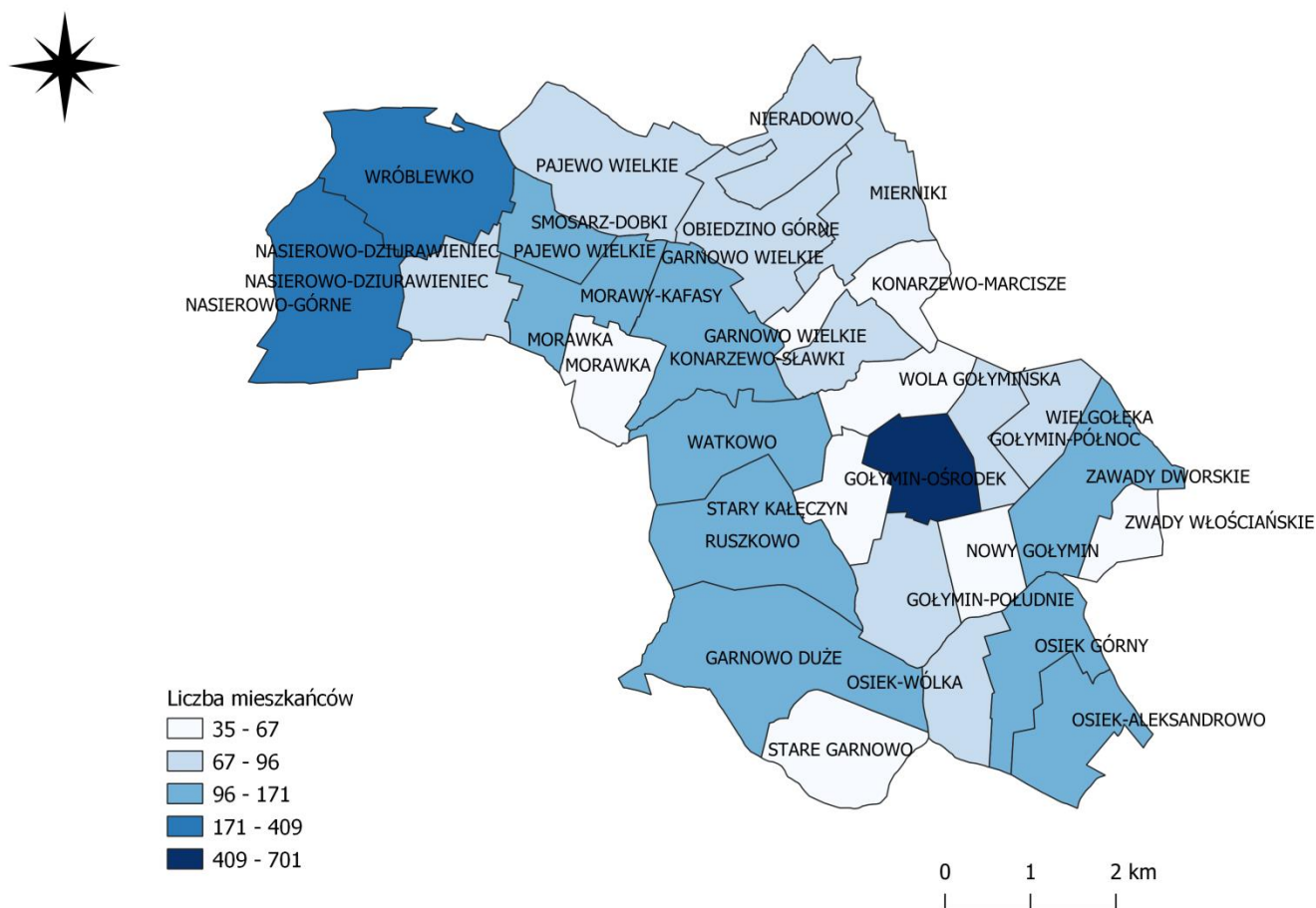
Wyk. 3. Piramida wieku w gminie Gołymin-Osrodek w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

³Bank Danych Lokalnych (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

Największą część osób w gminie stanowią mieszkańcy zamieszkujący sołectwo Gołymín-Ośródek. Tam liczba mieszkańców przekracza 700 osób. Licznymi pod względem demograficznym sołectwami w gminie są również Wróblewo oraz Nasierowo-Górne, gdzie liczba społeczności lokalnej waha się między 171-409 mieszkańców. Najmniejszy odsetek mieszkańców zamieszkuje takie sołectwa jak: Morawka, Konarzewo-Marcisze, Nowy Gołymín, Stare Garnowo, Zwady Włóściańskie (mniej niż 67 mieszkańców).

Ryc. 4. Liczba mieszkańców w sołectwach gminy Gołymín-Ośródek w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu sporządzonego przez władze gminy.

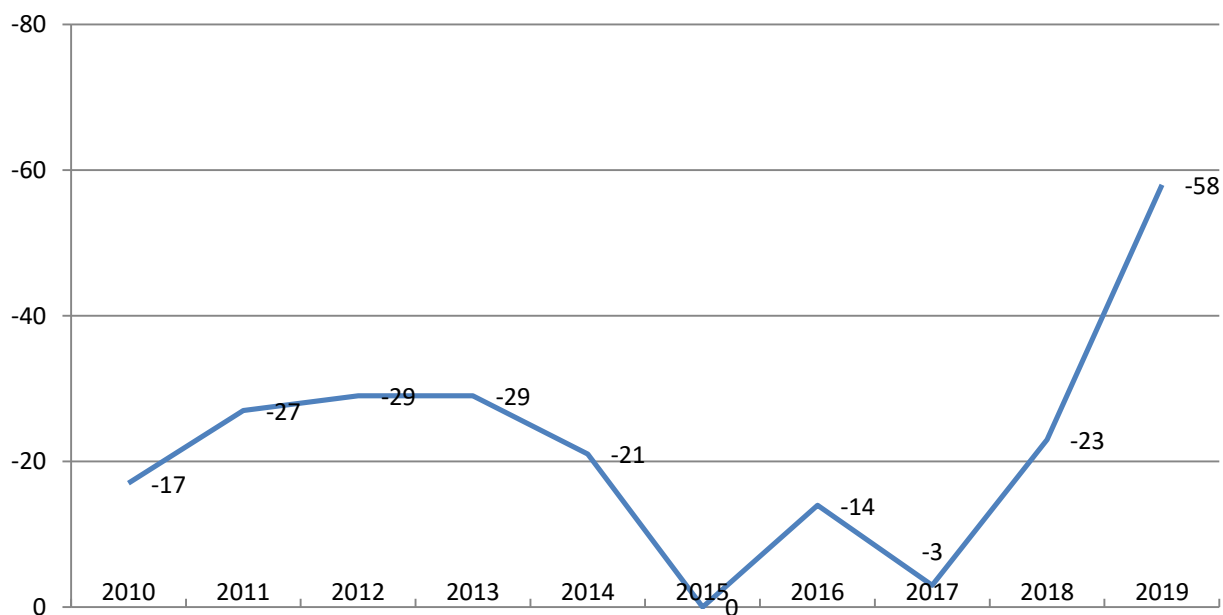

Przyglądając się ogólnej migracji społeczności lokalnej, można zaobserwować powolny odpływ ludności. W okresie 10 lat (2010-2020) liczba mieszkańców zmniejszyła się o 3,9%. Saldo migracji w ostatnich latach było dość dynamiczne. W 2015 roku nie odnotowano żadnego odpływu ludności, natomiast już rok później liczba ta wyniosła -14. W 2019 roku saldo migracji wynosiło -58, a przeważającą część osób stanowiły kobiety (-38). Oznacza to, że na 1000 mieszkańców, z gminy wyemigrowało 58 osób, w tym 38 kobiet⁴. W roku 2019 w gminie zameldowanych było 20 mężczyzn i 10 kobiet. Natomiast wymeldowało się 88 osób. Porównując saldo migracji gminy do sąsiadujących gmin, Gmina Gołymin-Ośrodek posiada jedną z najniekorzystniejszych wartości salda migracji, gdzie sąsiadujące gminy posiadają kolejno takie wartości:

- Opiniogóra (4),
- Karniewo (-16),
- Sońsk (-33),
- Gzy (-39),
- Krasne (-24),
- Ciechanów (-86).

---

⁴Bank Danych Lokalnych (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

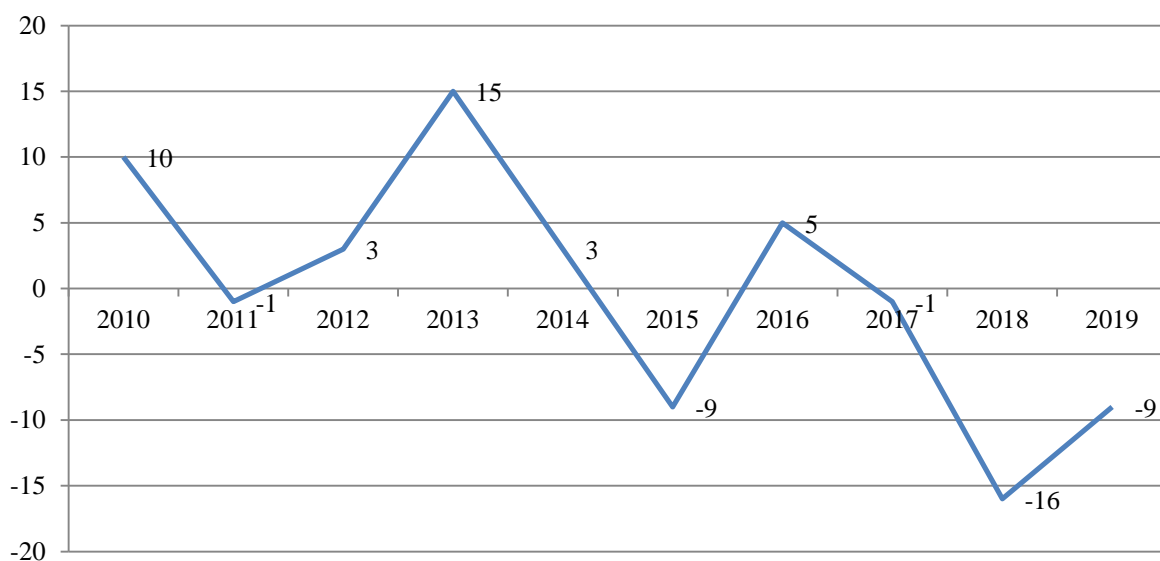

Wyk. 4. Saldo migracji w latach 2010-2019 w gminie Gołymin-Ośrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

Jednym ze wskaźników warunkujących procesy demograficzne i gospodarcze jest przyrost naturalny. W gminie Gołymin-Ośrodku w 2019 wynosił on -9. Oznacza to, że w danym roku liczba zgonów przeważała nad urodzeniami. W latach 2014 oraz 2016 w gminie przyrost naturalny był dodatni. Najwyższy ujemny przyrost naturalny miał miejsce w roku 2018 gdzie wynosił on -16 promili (wyk.5.)

Przyrost naturalny w gminie Gołymin-Ośrodek w porównaniu z sąsiadującymi gminami lokuje się na dość podobnym poziomie, gdzie wartości przyrostu naturalnego w gminach znajdujących się wokół analizowanego obszaru wahają się pomiędzy -11 a 2, gdzie w większości na danych terenach wartości te są ujemne.

Wyk. 5. Dynamika przyrostu naturalnego w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie (Grupa: Ludność, Podgrupa: Ludność wg funkcjonalnych grup wieku i płci w podziale na miasto i wieś).

Porównując strukturę demograficzną gminy z otoczeniem egzogenicznym według wybranych wskaźników (z powiatem oraz całym województwem), kształtuje się ona następująco.

	Liczba ludności	Saldo migracji	Przyrost naturalny
Gmina Gołymin –Ośrodek	3 883	-58	-9
Powiat ciechanowski	89 670	-215	-109
Województwo mazowieckie	5 403 412	18 084	1 909

Tab. 2. Gmina Gołymin-Ośrodek na tle powiatu oraz województwa wg wybranych wskaźników w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

2.3.KAPITAŁ SPOŁECZNY I GOSPODARCZY

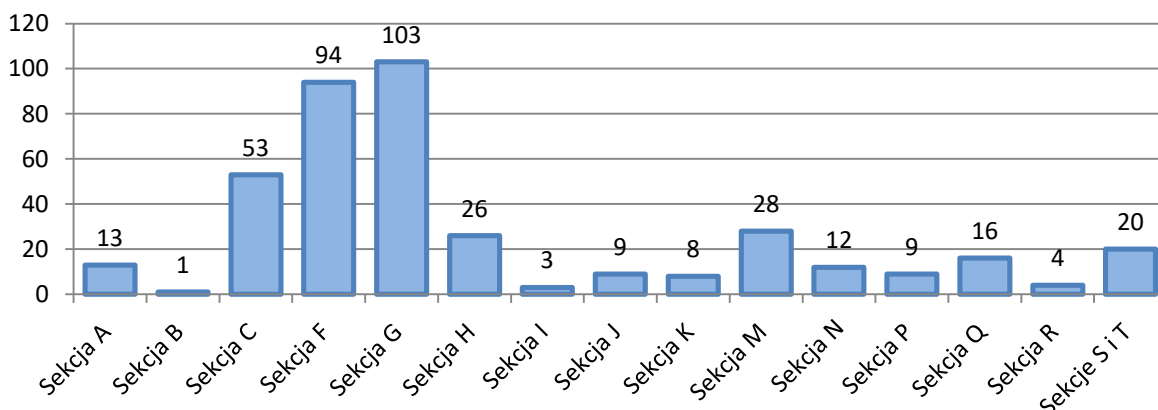
2.3.1.SYTUACJA GOSPODARCZA I FINANSE PUBLICZNE

SYTUACJA GOSPODARCZA

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku w gminie własną działalność gospodarczą prowadziło 140 podmiotów fizycznych, z czego zarejestrowano 17 nowych podmiotów wg sekcji PKD 2007 w takich obszarach jak:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 2 podmioty,
- przemysł i budownictwo – 17 podmiotów,
- pozostała działalność – 41 podmiotów.

Na terenie gminy przeważająca liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych obejmuje sekcje handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów oraz budownictwa. Znaczący odsetek stanowią również przedsiębiorstwa specjalizujące się w przetwórstwie przemysłowym oraz transporcie i gospodarce magazynowej. Tylko jedno przedsiębiorstwo trudni się w górnictwie i wydobywaniu, a trzy przedsiębiorstwa zajmują się zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (wyk.6).

Wyk. 6. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Nowo zarejestrowane w rejestrze regon podmioty gospodarki narodowej, Podgrupa: Podmioty nowo zarejestrowane wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych).

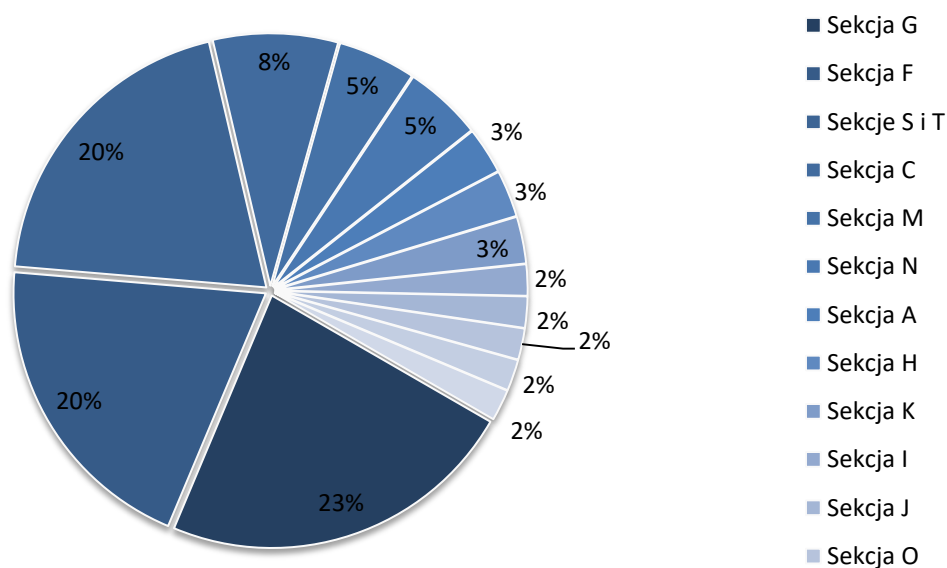
KLASYFIKACJA SEKCJI I DZIAŁÓW PKD 2007	LICZBA
Sekcja A - ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	13
Sekcja B - GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE	1
Sekcja C - PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	53
Sekcja F - BUDOWNICTWO	94
Sekcja G - HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW	103
Sekcja H - TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	26
Sekcja I - DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	3
Sekcja J - INFORMACJA I KOMUNIKACJA	9
Sekcja K - DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	8
Sekcja M - DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	28
Sekcja N - DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	12
Sekcja P - EDUKACJA	9
Sekcja Q - OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	16
Sekcja R - DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	4
Sekcje S i T - POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA I GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW	20

Tab. 3. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Nowo zarejestrowane w rejestrze regon podmioty gospodarki narodowej, Podgrupa: Podmioty nowo zarejestrowane wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych).

Przedsiębiorcy w 2019 roku swoją działalność lokowali w przeważającym stopniu w handlu hurtowym i detalicznym, do których zalicza się m.in. naprawę pojazdów samochodowych. Duży odsetek stanowi również budownictwo, gdzie społeczność lokalna inwestowała głównie w roboty budowlane specjalistyczne. Nowo powstałe przedmioty gospodarki narodowej lokowały firmy również w działalności organizacji członkowskich. Niski odsetek nowo powstałych przedsiębiorstw dotyczy m.in. edukacji, administracji publicznej czy informacji i komunikacji. Podobny trend ma miejsce w sąsiednich gminach, gdzie inwestycja w wyżej wymienione sekcje realnie nie przekłada się na zyski a mieszkańcy społeczności wiejskich, nie inwestują w dane działy gospodarki narodowej.

Wyk. 7. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów w gminie Gólymin-Ośrodek w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Nowo zarejestrowane w rejestrze regon podmioty gospodarki narodowej, Podgrupa: Podmioty nowo zarejestrowane wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych).

FINANSE PUBLICZNE

Z najświeższych danych budżetowych jakie należy przeanalizować przy określaniu stanu finansów publicznych jest ocena budżetu na rok 2020 jak i analiza wykonania budżetu za rok 2019 oraz wysokości finansów z poprzednich lat. Jako przychody dla gminy Gołyminek-Ośrodek⁵ określa się takie źródła jak:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób fizycznych i prawnych (10,55% dochodów),
- dotacje na dofinansowanie zadań własnych bieżących (3,2% dochodów),
- dotacje za zadania rządowe zlecone gminie ustawami (34,13% dochodów),
- subwencje (32,86% dochodów),
- dotacje z Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zadań inwestycyjnych (0,55% dochodów),
- dotacje z Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zadań bieżących (0,08% dochodów),
- dotacja z Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie Instrumentu Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2019 (0,16% dochodów),
- dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich (0,79% dochodów),
- dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (0,18% dochodów),
- dotacje ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na realizację Otwartych Stref Aktywności (OSA) Edycja 2019 (0,10% dochodów).

Z budżetu gminnego finansowane są również jednostki budżetowe oraz instytucje kultury takie jak:

- Urząd Gminy w Gołyminie-Ośrodku,
- Zespół Placówek Oświatowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołyminie-Ośrodku,

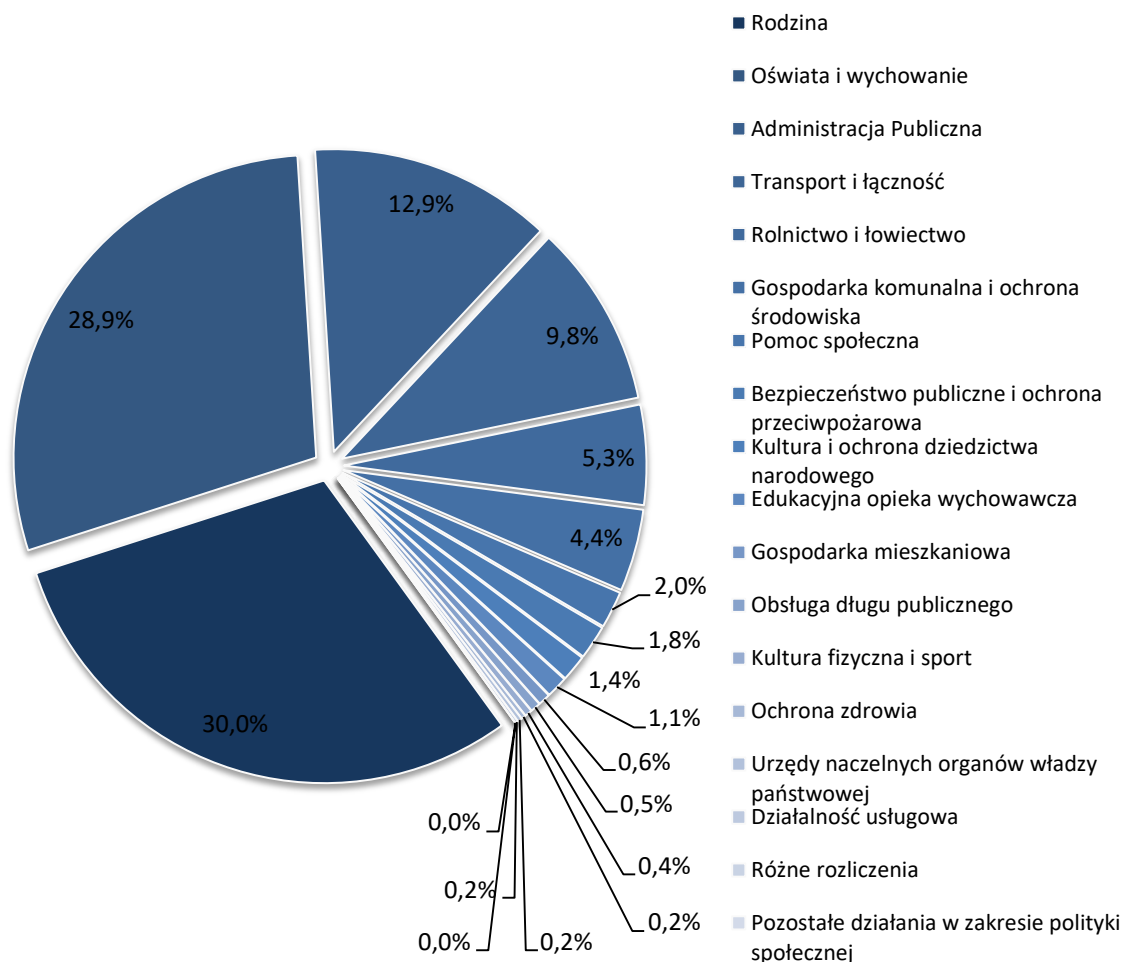
⁵ Według sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Gołyminek-Ośrodek za rok 2019.

- Gminna Biblioteka Publiczna w Gołyminie-Ośrodku.

W 2019 roku po zmianach na dzień 31.12.2019 plan budżetu wynosił 18.522.420,78 zł a wydatki określano na 19.730.930,78 zł. Budżet został wykonany w 95,76%. Największą część wykonanych zobowiązań finansowych stanowi dział Rodzina (30% ogólnych wydatków z budżetu), następnie oświata i wychowanie (28,9%) oraz administracja publiczna

Wyk. 8. Udział wydatków z budżetu poszczególnych działów gminy Gołymień-Ośrodek w 2019 roku.

(12,9%). Jedną z najmniejszych części stanowi działalność usługowa oraz ochrona zdrowia, gdzie wartości te nie przekraczają 1% ogólnych wydatków.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Gołymień-Ośrodek za rok 2019.

Odnosząc się do analizy budżetu na 2020 rok⁶, wydatki wynosić mają 17.168.000,00zł co stanowi kwotę mniejszą niż w roku 2019. Szacuje się nadwyżkę budżetową w kwocie 580.000,00 zł. Największą część wydatków planuje się przeznaczyć na zobowiązania związane z pomocą społeczną, oświatą i wychowaniem oraz administracją publiczną.

Gmina Gołymin-Ośrodek w 2018 roku uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową, która ma na celu ulokowanie konkretnych przedsięwzięć finansowych w określonych ramach czasowych i ustalić ich maksymalną kwotę finansowania.

W ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej, w 2019 roku gmina realizowała takie najważniejsze przedsięwzięcia jak:

Nazwa i cel projektu	Okres realizacji		Wykonanie
	od	do	
Projekt - Edukacja Nasza Przyszłość	2018	2019	127.446,32 zł
Projekt - Zachowanie czystości na terenie gminy	2018	2020	535.472,32 zł
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	2017	2019	27.552,00 zł
Serwis przydomowych oczyszczalni ścieków	2019	2020	17.811,64 zł

---

⁶ Realizację aktualnego budżetu należy na bieżąco aktualizować i monitorować. W strategii zakłada się, że założony plan budżetowy zostanie zrealizowany, uwzględniając wynikające ze stanu rozwoju gminy deficyty.

Dostawa oleju opałowego do Urzędu Gmin oraz szkół na terenie gminy	2019	2020	50.000,00
Budowa budynku zaplecza sportowego w miejscowości Wróblewo	2016	2019	25.786,79 zł
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowy Gołymin etap II – poprawa infrastruktury drogowej	2017	2019	216.502,78 zł
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Konarzewo Marcisze – Konarzewo Skuze etap I – Poprawa infrastruktury drogowej	2017	2019	221.386,95 zł
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Garnowo Duże - Ruszkowo	2017	2019	675.824,65 zł
Budowa garażu dla jednostki OSP w Watkowie	2018	2019	108234,44 zł
Przebudowa drogi gminnej nr 031 w ul. Młynarska w Gołyminie -Ośrodku	2018	2019	64.755,08 zł
Budowa odcinka sieci wodociągowej 2 miejscowości w Gołyminie-Ośrodek	2018	2019	42.920,0 zł
Przebudowa chodnika w Gołyminie -	2019	2020	3.821,00 zł

Ośrodka ul. Ks. Michałaka			
Przebudowa drogi gminnej w Pajewie Wielkim	2019	2022	7.500,00 zł
Przebudowa drogi gminnej NR 120458W w relacji Gołymín – Ośródek – Zawady Włósciańskie	2019	2021	8.050,00 zł
Przebudowa drogi gminnej nr 120458W w relacji Konarzewo– Marcisze –Łukowo i Konarzewo-Sławki – Konarzewo- Marcisze	2019	2021	8.050,00 zł
Przebudowa drogi gminnej położonej na działce ewidencyjnej nr 66 w miejscowości Obiedzino-Górne	2019	2022	6.040,00 zł
Przebudowa drogi gminnej nr 025W w miejscowości Wróblewko	2019	2020	4.490,00 zł

Tab. 4. Wykaz przedsięwzięć realizowanych w 2019 roku w gminie Gołymín-Ośródek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Gołymín-Ośródek za rok 2019.

Analizując realizację oraz wpływy i wydatki finansowe z ostatnich lat, zauważa się znaczny wzrost wydatków z budżetu gminy w 2018 roku, gdzie fundusze przeznaczone na realizację zadań gminy wynosiły o 7,8% więcej. Znacznie wzrosło wydatkowanie na rolnictwo i łowiectwo, bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową.

W ramach dofinansowania z Funduszy Europejskich, gmina Gołymin-Osrodek brała udział w takich projektach jak:

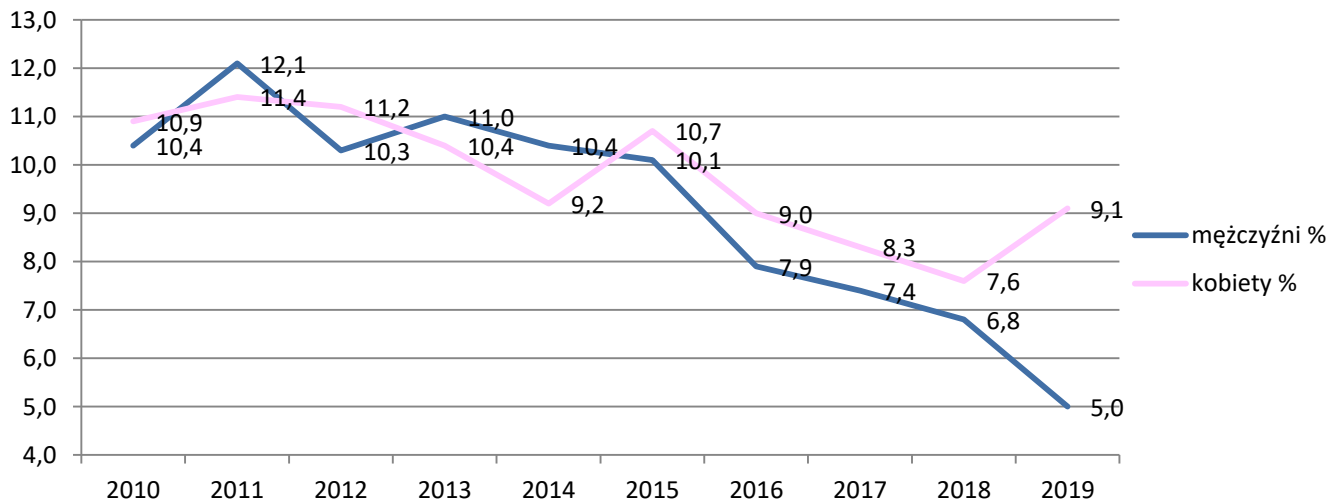
1. Projekt grantowy „Zdalna Szkoła +”,
2. „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w obszary wiejskie”,
  - a) Przebudowa chodnika w Gołyminie-Osrodku, ul. Ks. Michalaka,
  - b) „Obchody 780 rocznicy miejscowości Gołymin”,
3. Projekt „Edukacja – NASZA PRZYSZŁOŚĆ”,
4. Projekt „Edukacja Przedszkolna w Gminie Gołymin-Osrodek”,
5. Projekt „Edukacja ważna sprawa – kontynuacja działań oświatowych”.

2.3.2. RYNEK PRACY

Jednym z podstawowych wskaźników określających poziom rynku pracy w gminie jest udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców. Zależy jest on od sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy, ale również powiatu a wreszcie całego województwa. Liczba zakładów pracy czy pracownicy mobilni warunkują poziom gospodarczy w gminie, a wzrost bądź spadek osób bezrobotnych prowadzi do poprawienia bądź pogorszenia się sytuacji społeczno-gospodarczej.

W gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 157, z czego 98 osób stanowiły kobiety, a 59 mieszkańców mężczyźni. Liczba osób bezrobotnych względem roku poprzedniego (2018) wzrosła o 7. Odnosząc się do procentowego udziału osób zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym, w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku liczba ta wynosiła 6,8%⁷, z czego 5,0 % stanowili mężczyźni, natomiast 9,1% kobiety.

Wyk. 9. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Bezrobocie rejestrowane, Podgrupa: Bezrobotni zarejestrowani wg gmin) w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2010-2019.

⁷Bank Danych Lokalnych (Grupa: Bezrobocie rejestrowane, Podgrupa: Bezrobotni zarejestrowani wg gmin).

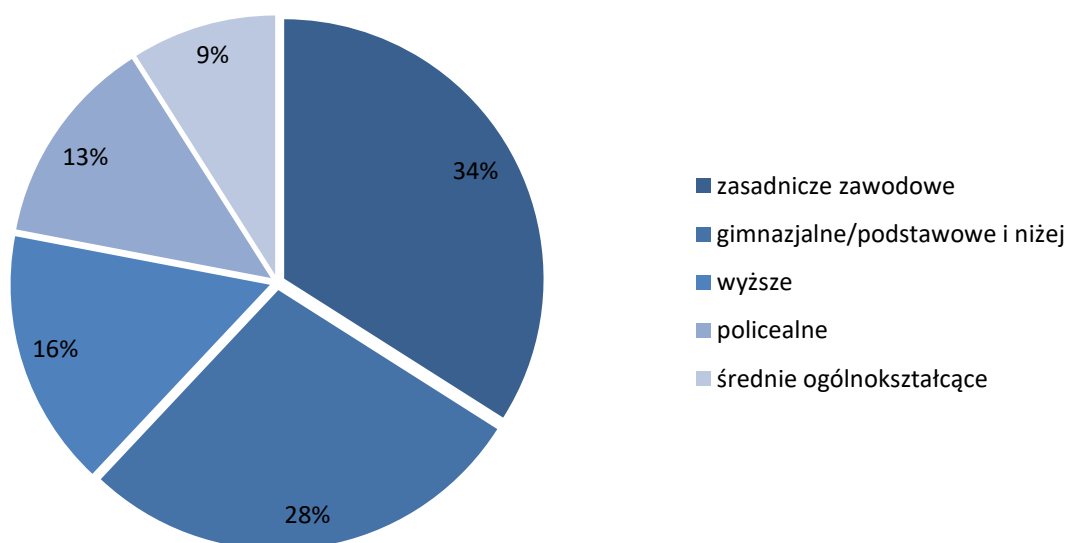

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie, największą część osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy o wykształceniu zasadniczym zawodowym (54 osoby), oraz społeczność lokalna posiadająca wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i niżej (45 osób). Najmniejszy odsetek osób nieposiadających zatrudnienia to osoby o wykształceniu wyższym. Na przestrzeni lat liczba osób o wykształceniu gimnazjalnym/podstawowy i niższym, która nie posiada wykształcenia spada. Rośnie natomiast liczba mieszkańców bezrobotnych posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące. Aby wspomóc sytuację na rynku pracy w gminie w latach 2017-2019 do Urzędu pracy z terenu gminy Gołymin-Ośrodek wpłynęło 87 ofert pracy na 132 miejsca pracy, na takie stanowiska jak: sprzątaczką, robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, kierownik ciągnika rolnego, konserwator urządzeń melioracyjnych, sekretarka, ogrodnik, pomoc kuchenna oraz pomoc stolarza. Dodatkowo w powiecie ciechanowskim funkcjonuje sfera aktywności obywatelskiej zwana Ekonomią Społeczną. Ma ona na celu integrację zawodową i społeczną osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu nowych miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej oraz rozwojowi lokalnemu. Na terenie powiatu ciechanowskiego znajdują się takie podmioty ekonomii społecznej (z których korzystać mogą mieszkańcy gminy Gołymin-Ośrodek) jak⁸:

- Spółdzielnia Socjalna Domino,
- Haven Spółdzielnia Socjalna,
- Stowarzyszenie Pozytywnie Historyczni,
- Spółdzielnia Socjalna Pomocni,
- Ciechanowskie Stowarzyszenie Filantrop,
- Spółdzielnia Socjalna Auto Kompleks,
- Spółdzielnia Socjalna Grodzisko,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej.

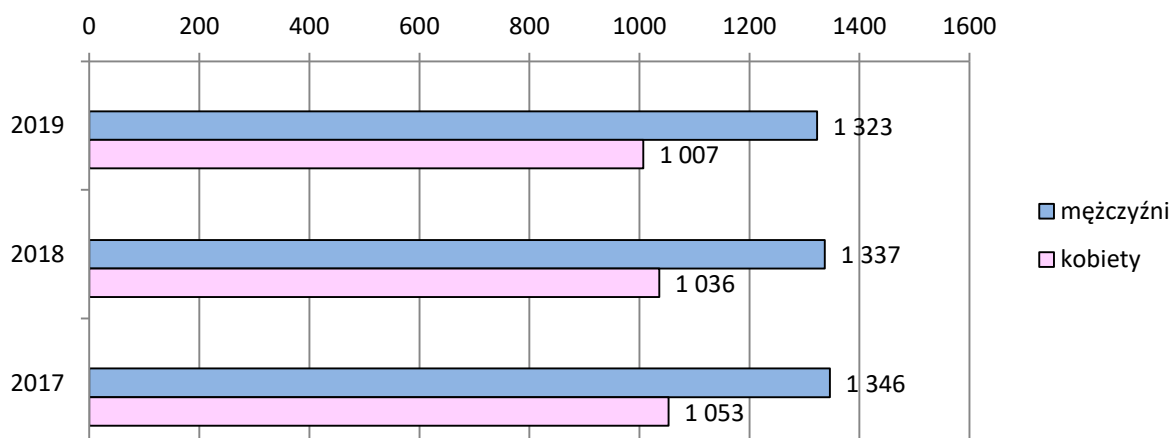
⁸http://mcps.com.pl/ekonomia-spoeczna/podmioty-ekonomii-spoecznej/podmioty/pes_podzial_pow_ciechanowski/ (03.08.2020).

Wyk. 10. Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w gminie Gołymin- Osrodek w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu sporządzonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie (szczegółowe dane dostępne są na stronie internetowej Urzędu: www.ciechanow.praca.gov.pl).

Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni lat zmienia się. W latach 2017-2019 społeczność lokalna w wieku produkcyjnym zmniejszyła się, co jest sygnałem do zwrócenia uwagi na pogorszającą się sytuację na rynku pracy. W 2019 roku liczba mieszkańców będących w wieku zdolnym do pracy zmniejszyła się o 2,8% względem roku 2017. W większym stopniu spada liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym niż mężczyzn (wyk.11.).

Wyk. 11. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2017-2019 w gminie Gołymin-Osrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Podgrupa: Gęstość zaludnienia i wskaźniki, Podgrupa: Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci).

Porównując strukturę demograficzną gminy z otoczeniem egzogenicznym według wybranych wskaźników (z tym powiatem oraz całym województwem), kształtuje się ona następująco:

	Podmioty działalności gospodarczej	Ludność w wieku produkcyjnym	Udział osób bezrobotny w ogólnej liczbie mieszkańców
Gmina Gołymin – Osrodek	399	2 330	6,8%
Powiat ciechanowski	716	56 684	8,9%

Województwo mazowieckie	70 530	3 198 473	4,4%
--------------------------------	--------	-----------	------

Wyk. 12. Gmina Gołymin-Ośrodek na tle powiatu wg wybranych wskaźników oraz województwa w 2019 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

2.4 WYCHOWANIE I EDUKACJA

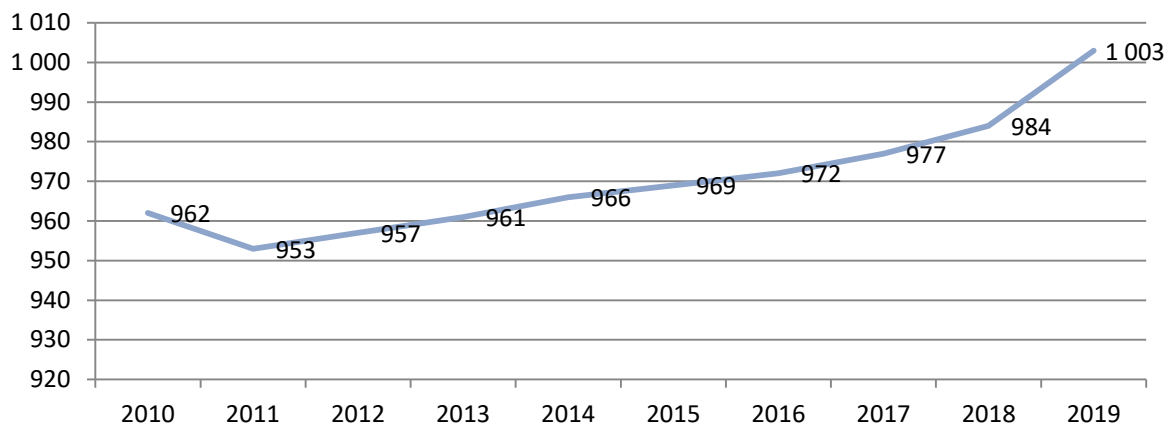
W gminie Gołymin-Ośrodek znajdują się dwie placówki szkół podstawowych (Szkoła Podstawowa im. P.J. Gołaszewskiego oraz Szkoła Filialna w Gostkowie). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w gminie do szkół podstawowych w 2018 roku uczęszczało 301 uczniów, w tym 38 uczniów klasy pierwszej. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych wynosi 91,21%. Oznacza to, że do szkół podstawowych uczęszcza ponad 91% uczniów z ogólnej liczby uczniów w wieku posiadającym obowiązek szkolny. Wskaźnik skolaryzacji w szkołach podstawowych powinien wynosić 100% ze względu na obowiązek szkolny danej grupy wiekowej, jednakże wskaźnik poniżej 100% w gminach wiejskich, niekoniecznie oznacza, że społeczność lokalna uczniów nie uczęszcza do szkół podstawowych. Oznaczać to może, że uczniowie gminy wiejskiej mogą odbywać naukę w miastach. To natomiast świadczyć może o niewystarczającym stopniu zapewnionej edukacji w gminie.

W gminie Gołymin-Ośrodek funkcjonują dwie placówki przedszkolne – Gminne Przedszkole oraz Punkt Przedszkolny w Gostkowie, gdzie w 2018 roku uczęszczało 90 dzieci, z czego 44 osób stanowili chłopcy, natomiast 46 dziewczęta. W 2018 roku w gminie zarejestrowano 144 dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) i objętych wychowaniem przedszkolnym. Na terenie Zespołu Placówek Oświatowych w Gołyminie-Ośrodku prowadzone są dodatkowe zajęcia w świetlicy szkolnej oraz świetlicach wiejskich, które zlokalizowane są w poszczególnych sołectwach gminnych. W gminie nie znajdują się żadne placówki wychowania ponadpodstawowego.

2.5. INFRASTRUKTURA GMINY

W 2019 roku w gminie odnotowano 1003 budynki mieszkalne, z czego 3 mieszkania to zasoby niezamieszkałe gminy. Liczba ta zwiększyła się w ciągu poprzednich lat (2010-2019). W tym 979 wyposażonych było w instalacje wodociągowe, 782 w łazienkę, oraz 682 w centralne ogrzewanie. Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca wynosiła w 2018 roku 88,7 m², natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę – 25,9 m². Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu to 4. Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań wynosiła 98721 m².

Wyk. 13. Liczba mieszkań w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Zasoby mieszkaniowe, Podgrupa: Zasoby mieszkaniowe).

Dzięki wysoce rozwiniętej infrastrukturze technicznej gmina ma potencjał do coraz większego rozwoju, poszerzania swoich atrakcyjnych stron i poprawy jakości życia mieszkańców. Infrastruktura techniczna jest jednym z ważniejszych czynników warunkujących rozwój społeczno-gospodarczy.

W gminie Gołymin-Ośrodek na 2017 rok 97,5% mieszkań podłączonych było pod infrastrukturę wodociągową. W tym 98,1% mieszkańców korzystało z instalacji wodociągowej, a 0,1% z gazu. W gminie funkcjonuje jedno przedsiębiorstwo dostarczające wodę - Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie. Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 153,7 km, z czego posiada ona 960 przyłączy do budynków

zbiorowego zamieszkania. W 2017 roku odnotowano 6 awarii sieci wodociągowej, co stanowi o 36 mniej niż w roku ubiegłym (2016). Szacuje się, że średnio każdy mieszkaniec gminy zużywa 50,8 m³ wody.

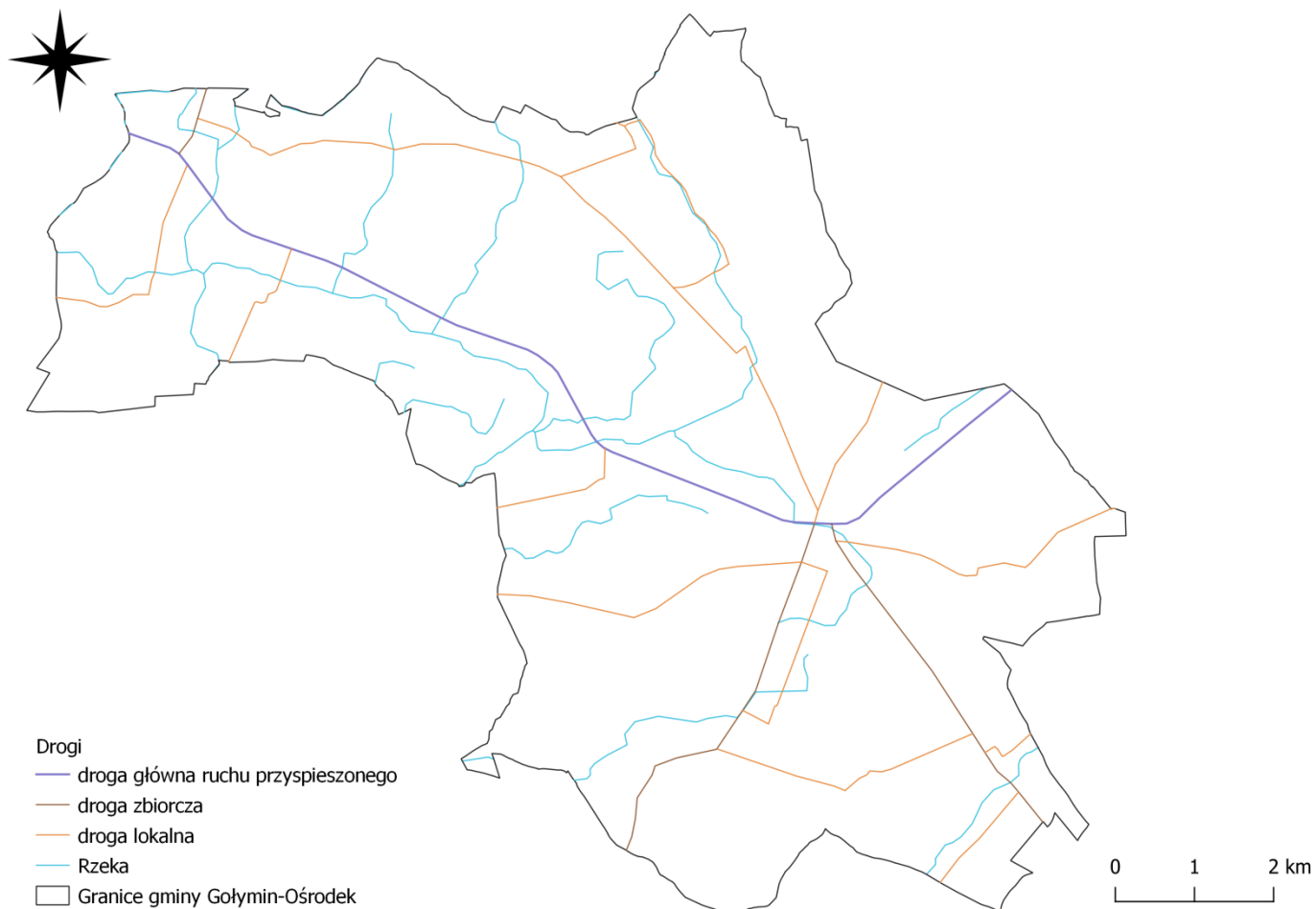
Drogi gminne w 2018 roku stanowiły 2,16% całości powierzchni gminy i miały długość 239 ha⁹, w tym (ryc.5.):

- 16 km dróg krajowych,
- 5,5 km dróg wojewódzkich,
- 37,4 km dróg powiatowych,
- 116,8 km dróg gminnych.

Na terenie gminy Gołymin-Ośrodek głównym środkiem transportu są samochody osobowe. Jednakże mieszkańcy mogą skorzystać z prywatnych linii transportu zbiorowego (Sanimax - Transport).

---

⁹Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek. Część I. Uwarunkowania Rozwoju.

Ryc. 5. Drogi na terenie gminy Gołymin-Ośrodek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k).

2.6. KULTURA, SPORT I REKREACJA

Na terenie gminy Gołyminek-Ośrodek funkcjonuje 1 biblioteka publiczna (Gminna Biblioteka Publiczna w Gołyminie). Biblioteka stanowi jednostkę organizacyjną i jest jednym z podstawowych działalności kulturowych w gminie. W ciągu roku biblioteka organizuje zajęcia promujące czytelnictwo, które skierowane są przede wszystkim dla dzieci szkół podstawowych oraz przedszkoli (w tym: lekcje biblioteczne, warsztaty plastyczne oraz konkursy literackie i plastyczne).

Gołyminek-Ośrodek organizuje również spotkania emerytów i rencistów. Na terenie gminy działa Zespół Emerytów i Rencistów Gołyminiacy. Zespół istnieje od 2001 roku i prężnie działa na obszarze Mazowsza.

Gmina na swoim terenie posiada ciekawe dla turystów zabytki. W Gołyminie-Ośrodku znajdują się takie atrakcje turystyczne jak:

- Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela,
- Pomnik Bitwy pod Gołyminem 26 grudnia 1806 r,
- Krzyż przydrożny we wsi Nowy Kałęczyn,
- Cmentarz parafialny,
- Zespół sakralny.

Ryc. 6. Pomnik Bitwy pod Gołyminem

Źródło:

<http://www.polskaniezwykla.pl>.

Niewątpliwie jednym z najciekawszych i najbardziej imponujących zabytków występujących na terenie gminy jest Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela. Kościół ten powstał w XVI w. i stanowi jedno z miejsc kulturalnych spotkań mieszkańców. Mury kościoła zostały zbudowane w stylu gotyckim. Z funkcjonowaniem kościoła wiąże się również historyczna bitwa pod Gołyminem. W ołtarzu głównym kościoła znajduje się również obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem¹⁰.

Ryc. 7. Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Gołyminie.

Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl>

---

¹⁰ <http://www.golymin-osrodek.pl> (07.08.2020).

Na terenie gminy znajdują się również zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego, które stanowią kulturalne podłoże gminy:

Kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzyciciela	Gołymin-Osrodek, Księdza Michała 6A	Przełom XV/XVI w.
Dwór	Morawka 7	XVIII-XIX w.
Kuźnia	Morawka	1900 r.
Stodoła	Morawka	Pocz. XX w.
Owczarnia	Morawka	Pocz. XX w.
Spichlerz	Morawka	Koniec XIX w.
Park	Morawka	Koniec XIX w.
Piwnica	Morawka	Pocz. XX w.
Brama	Morawka	Pocz. XX w.
Zespół dworski	Osiek-Aleksandrowo 1	1.Poł. XIX w.
Dwór	Osiek-Aleksandrowo	1.Poł. XIX w.
Park	Osiek-Aleksandrowo	1.Poł. XIX w.

Tab. 5. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego.

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek. Część I. Uwarunkowania Rozwoju.

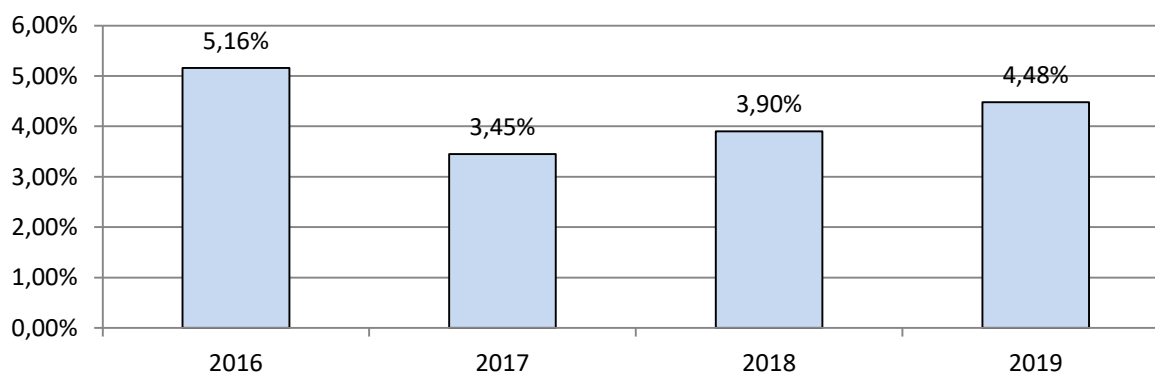
W gminie znajduje się ośrodek sportowy – budynek zaplecza sportowego w miejscowości Wróblewo oraz siłownia zewnętrzna w Gołyminie-Ośrodku finansowana w ramach programu Otwarte Sfery Aktywności 2019. Funkcjonuje również Klub Sportowy „Orzeł” Gołymin pod nadzorem powiatu ciechanowskiego.

2.7.POMOC SPOŁECZNA I OPIEKA ZDROWOTNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednym z nadrzędnych organów świadczących pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych w gminie. Ośrodek realizuje również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz świadczenia wychowawczego. Do najczęstszych powodów generujących zapotrzebowanie na udzielenie pomocy w gminie zalicza się dane problemy społeczne w tym liczbę korzystających z nich rodzin:

- ubóstwo – 71 rodzin,
- bezrobocie – 46 rodzin
- niepełnosprawność – 35 rodzin,
- długotrwała lub ciężka choroba – 33 rodzin,
- bezradność w sprawach opieki – 16 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 15 rodzin,
- alkoholizm – 14 rodzin.
- wielodzietność – 26 rodzin,
- bezdomność – 2 rodziny,
- przemoc w rodzinie – 2 rodzina.

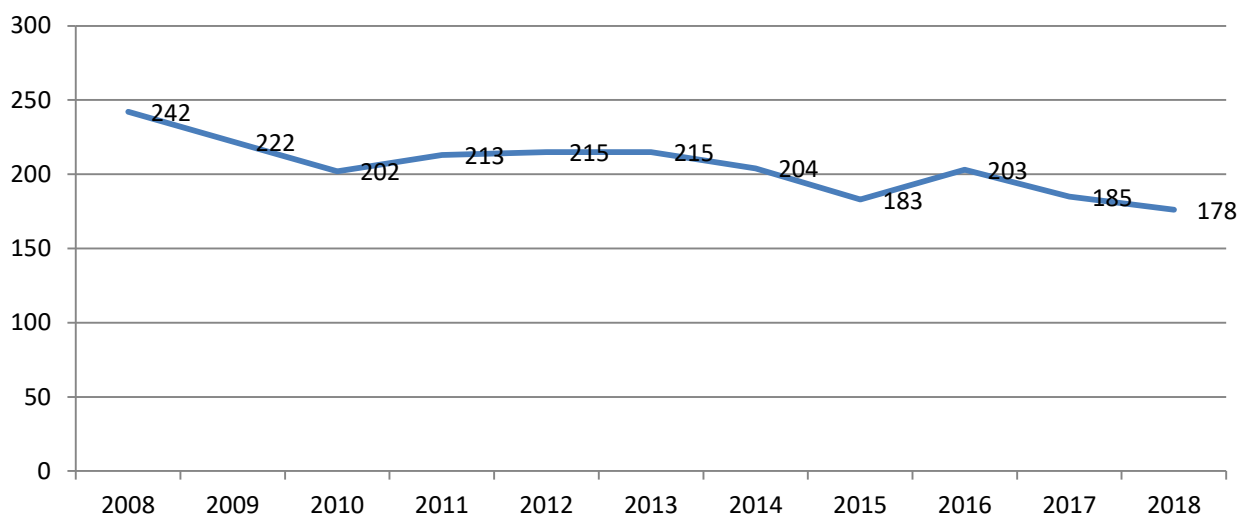
W gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku odnotowano 4,48% wskaźnika deprivacji. Oznacza on odsetek osób w gospodarstwach domowych, które deklarują brak możliwości zaspokajania ze względów finansowych podstawowych potrzeb. Względem roku poprzedniego dany wskaźnik wzrósł, co świadczyć może o pogorszeniu się warunków bytowych niektórych mieszkańców gminy (wyk.14.).

Wyk. 14. Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Gołymín-Ośrodek w latach 2016-2019.

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w gminie Gołymín-Ośrodek za 2019 rok.

W 2018 roku w gminie Gołymín-Ośrodek 178 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne, w tym 336 dzieci. Liczba rodzin korzystających z GOPS-u w ciągu lat zmniejsza się. W 2008 roku ze świadczeń rodzinnych korzystały 242 rodziny (wyk.15.). Ogólna kwota świadczeń rodzinnych nie przekraczała 1 500 000,00 zł. Średnia wypłacana kwota świadczeń rodzinnych wynosiła około 130.000 tyś. miesięcznie.

Wyk. 15. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń społecznych w gminie Gołymín-Ośrodek w latach 2009-2018.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (Grupa: Świadczenia na rzecz rodziny, Podgrupa: Korzystający ze świadczeń rodzinnych).

Gmina ma za zadanie realizować również świadczenia wychowawcze z programu Rodzina 500 plus. Fundusze na dane świadczenie pochodzą ze środków zleconych przez Państwo. W 2019 roku 438 rodzin korzystało ze świadczenia, w tym wypłacone zostało ono na 764 dzieci. Wydatki na świadczenie wychowawcze wyniosły 3660 570,00 zł. W 2019 roku 14 rodzin korzystało z usług asystenta rodziny.

Z zasiłku pielęgnacyjnego w 2019 roku w gminie wypłacono ogółem 837 zasiłków, z czego 70 stanowiły zasiłki dla niepełnosprawnego dziecka, 30 osobom, które ukończyły 75 lat. Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 99 150,00 zł¹¹. W 2019 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało 23 osoby.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden ośrodek Podstawowej Opieki Zdrowotnej (GAJDA-MED) oraz jedna apteka. Najbliższy szpital znajduje się w odległości 19 km.

2.8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Poziom bezpieczeństwa w gminie w pierwszej kolejności należy określić dzięki danym statystycznym pozyskanym z Komendy Powiatowej Policji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo na terenie danej gminy. W analizowanych latach (2017-2019) uzyskano dane dotyczące popełnionych przestępstw na terenie gminy. W 2019 roku odnotowano 48 przestępstw (liczba ta nie zmieniła się względem roku 2018, natomiast wzrosła względem roku 2017). W 2019 roku najczęściej przestępstw na terenie gminy popełniono w obszarze prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców. Problem ten pojawił się w roku 2019, gdzie w latach poprzednich nie odnotowano danego wykroczenia. Odnotowano również po 4 przestępstwa w obszarze: zaostżenia karalności wobec sprawcy katastrofy w ruchu lub wypadku, znęcania się, oraz niealimentacji. Co więcej pojawiły się nowe przestępstwa w obszarze Stalkingu, gróźb karalnych, czy naruszenia nietykalności cielesnej, do których nie dochodziło w poprzednich latach. Zmniejszył się jednak odsetek kradzieży. W 2018 roku odnotowano aż 11 oszustw, jednak w 2019 roku liczba ta zmniejszyła się do 2.

---

¹¹ Ocena zasobów pomocy społecznej w gminie Gołyminek-Ośrodek za 2019 rok.

Rodzaj przestępstwa	2017	2018	2019
Spowodowanie średniego i lekkiego uszczerbku na zdrowiu	1	0	0
Udział w bójce lub pobiciu	0	1	0
Sprowadzenie katastrofy	1	0	0
Spowodowanie wypadku w ruchu	1	1	1
Prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego	0	0	11
Zaostrzenie karalności wobec sprawcy katastrofy w ruchu lub wypadku w ruchu	0	2	4
Stalking	0	1	1
Groźba karalna	0	0	1
Zmuszanie do określonego zachowania, zaniechania lub znoszenia	0	0	1
Znęcanie się	5	3	4
Niealimentacja	0	7	4
Naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej	0	0	2
Niestosowanie się do orzeczonych przez sąd środków karnych	4	2	2
Śmierć kobiety wskutek przerwania ciąży	1	0	0
Bezprawne uzyskanie informacji		1	1

Kradzież	6	1	2
Kradzież z włamaniem	0	0	0
Odpowiedzialność dyspozytora za dopuszczenie do ruchu pojazdu zagrażającego bezpieczeństwu w ruchu	4	3	5
Przywłaszczenie	2	5	0
Oszustwo	2	11	2
Oszustwo komputerowe	0	1	1
Zniszczenie cudzej rzeczy	0	1	1
Paserstwo umyślne	1	0	4
suma	37	48	48

Tab. 6. Liczba popełnionych przestępstw w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2017-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie.

Na terenie gminy funkcjonują Ochotnicze Straże Pożarne, które posiadają ogółem 145 członków, ulokowanych w poszczególnych sołectwach. W 2019 roku dokonano remontu OSP Gołymin-Ośrodek w zakresie remontu posadzki w boksach garażowych strażnicy oraz remontu budynku remizy OSP w miejscowości Nasierowo Górne.

Corocznie gmina ma obowiązek sporządzania Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Raport ten ma na celu oszacowanie problemów alkoholowych w gminie, a w konsekwencji przeciwdziałanie alkoholizmowi, stosowanie się do wytycznych oraz doszkalanie odpowiednich organów zajmujących się wyżej wymienioną profilaktyką.

Na terenie gminy prowadzi działalność 14 podmiotów, w których łącznie wydano 42 zezwolenia długoterminowe do spożycia alkoholu poza miejscem sprzedaży, w tym w 2019 roku wydano 6 zezwoleń na okres 3 lat i 3 zezwolenia jednorazowe.

Członkowie GKRPA prowadzili 10 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu, w tym 4 z członkami ich rodzin. W 2018 roku liczba przeprowadzonych konsultacji wynosiła 8, natomiast w 2017 – 10. Pomocy udzielono 3 rodzinom. Oszacowano, że w gminie występowało 3 mieszkańców doznających przemocy w rodzinie oraz 3 osoby stosujące przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie komisji. Na terenie gminy nie podjęto działań w celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Taka sama sytuacja miała miejsce w latach poprzednich. Na terenie gminy działa natomiast punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób z problemem alkoholowym, w którym w 2019 roku udzielono 21 porad osobom z problemem alkoholowym, w tym 104 porad członkom rodziny z problemem alkoholowym. Na terenie gminy zorganizowano również kolonie, która miała na celu wprowadzanie zajęć profilaktycznych przeciw alkoholizmowi¹².

2.9. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Według nowego podziału regionów fizycznogeograficznych Gołymin-Ośrodek położony jest w obszarze Niziny Północnomazowieckiej we Wzniesieniach Mławskich¹³. Roczna średnia ilość opadów mieści się w przedziale 500-550 mm, a średnia temperatura powietrza wynosi 7-8°C. Na terenie gminy znajdują się obszary niekorzystane dla urbanizacji, w tym:

- obszary den nieprzewietrzanych dolin,
- skarpy dolin rzecznych,
- podmokłe obniżenia terenu.

---

¹² Formularz: PARPA-G1 Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Typ: PARPA-G1. Rok: 2019

¹³ J. Solon. Physio-Geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Institute on Geography and Spatial Organization Polish Academy of Science. 2018.

Gmina Gołymin-Ośrodek posiada bardzo mało surowców naturalnych. Na terenie gminy znajdują się jednak złoża kruszyw naturalnych. Występują one w obrębie miejscowości Nasierowo Górne.

Gmina na swoim obszarze posiada natomiast urodzajne gleby, takie jak gleby płowe, brunatne, pseudobielicowe czy czarne ziemie. Teren jednak zdominowany jest przez gleby ciechanowskie. Gleby należące do II klasy bonitacyjnej występują w północno-zachodniej części gminy, w okolicach sołectw: Wróblewo oraz Nasierowo Dziurawieniec¹⁴.

Na terenie gminy występują 3 zasadnicze kompleksy przydatności rolniczej. Największą część obszaru pokrywa kompleks żytni, następnie kompleks pszenny. Na danych obszarach uprawia się takie rośliny jak:

Lp.	Kompleks	Klasa bonitacyjna	Uprawne rośliny
1.	Pszenny dobry	II, IIIa, IIIb	Burak cukrowy, pszenica, koniczyna czerwona, lucerna siewna, rzepak ozimy, bobik, wyka jara.
2.	Żytni bardzo dobry	IIIb	j.w, pszenżyto, żyto, groch, łubin, burak i marchew pastewna.
3.	Żytni dobry	IVa,IVb	rzepak ozimy, jęczmień, pszenżyto, ziemniak, żyto, gryka, łubin, seradela, wyka ozima, lnianka i gorczyca

Tab. 7. Rodzaje kompleksów przydatności rolniczej w gminie Gołymin-Ośrodek.

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek. Część I. Uwarunkowania Rozwoju.

¹⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek. Część I. Uwarunkowania Rozwoju.

Odnosząc się do układu hydrologicznego, gmina położona jest w dorzeczu rzeki Wisły. Znaczna część gminy znajduje się w dorzeczu Wkry, która stanowi prawy dopływ Narwi. Głównym z dopływów Wkry na terenie Gołymina jest rzeka Sona. Jej długość wynosi 71 km, a przez obszar gminy przepływa 10,80 km. Na danym terenie występują również nieliczne naturalne zbiorniki oraz oczka wodne. Największy ze zbiorników znajduje się na południe od miejscowości Nasierowo Górne.

Na terenie gminy lasy zajmują jedynie 3,3% ogólnej powierzchni terenu. Są one jednak rozdrobione i nie stanowią zwartych skupisk, a między ich powierzchniami występują tereny uprawne. Dominującym typem jest bór mieszany świeży oraz las mieszany świeży. Na obszarze gminy nie występują uprawy buraka, świerku oraz jodły. Głównymi gatunkami, które występują na analizowanym obszarze jest sosna, olsza, dąb oraz jesion. Jako, że gmina Gołymin-Osrodek należy do gmin typowo rolniczych, należy uwzględnić jej rolniczą przestrzeń produkcyjną. Użytki rolne na terenie gminy stanowią 10409 ha. Ponad 85% wszystkich użytków rolniczych stanowią grunty orne, a 5,7% pastwiska trwałe. Łąki oraz grunty rolne zabudowane to 3,18% procent powierzchni, natomiast użytki rolne – 2,6%. Na terenie gminy występują również sady, grunty pod rowami oraz grunty pod stawami, jednak ich odsetek jest niewielki. Na terenie gminy dominują gospodarstwa indywidualne i stanowią ponad 95% ogólnej powierzchni gruntów. Mieszkańcy prowadzą również hodowlę zwierząt. Najczęściej hoduje się drób, bydło oraz trzodę chlewną.

3. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

3.1. PROCEDURA BADAWCZA

Jednym z najbardziej istotnych aspektów przy planowaniu kierunków rozwoju gminy jest partycypacja społeczna, w tym zebranie szczegółowych badań ankietowych od społeczności lokalnej gminy. Mieszkańcy stanowią podstawowe źródło informacji o słabych i mocnych stronach w gminie oraz obszarach wymagających poprawy.

Mieszkańcy gminy otrzymali możliwość podzielenia się swoją opinią poprzez badanie ankietowe przeprowadzone metodą online. Badania odbyły się w lipcu 2020 roku, a mieszkańcy mieli okazję podzielenia się spostrzeżeniami na temat:

- najważniejszych obszarów kryzysowych w gminie,
- wyboru głównych kierunków rozwoju w gminie,
- inwestycji, które należy realizować w okresie obowiązywania strategii,
- słabych oraz mocnych stron gminy,
- dodatkowych spostrzeżeń na temat gminy.

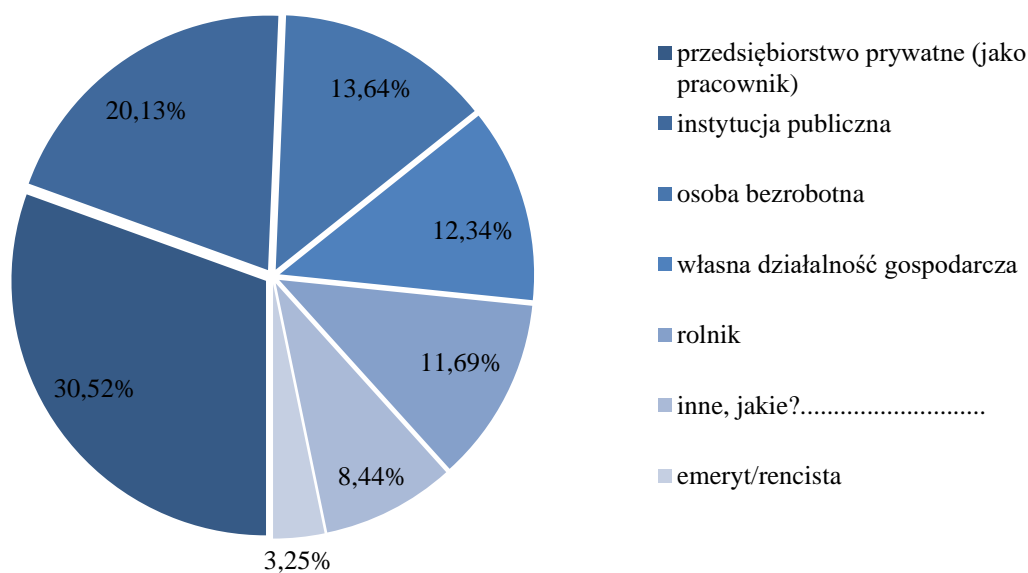
Próbę badawczą stanowili głównie mieszkańcy gminy Gołyminek-Ośrodek oraz pracownicy jednostek samorządowych (Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Biblioteka, Zespół Placówek Oświatowych w Gołyminie-Ośrodku). Procedurę ankietową przeprowadzono w wersji elektronicznej. Badanie udostępnione zostało na stronie internetowej gminy Gołyminek-Ośrodek oraz dostępnych mediach społecznościowych. Mieszkańcy mieli 2 tygodnie na wypełnienie kwestionariuszy, badanie ankietowe rozpoczęło 17.07.2020. Mieszkańcy gminy udzielali odpowiedzi do ankiet głównie na zasadzie pytań zamkniętych, natomiast pracownicy odpowiadali przez system pytań otwartych. Z racji tego analiza badań ankietowych skupi się głównie na odpowiedziach mieszkańców, jednakże szczegółowe odpowiedzi pracowników zostaną wymienione i w kompleksowy sposób wyszczególnione w kierunkach rozwoju oraz celach strategicznych.

3.2.CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

Podmiotem badań ankietowych byli mieszkańcy oraz pracownicy gminy Gołymin-Ośrodek. Osoby te najlepiej znają specyfikę oraz funkcjonowanie gminy, dlatego tak ważnym elementem jest przeprowadzanie badań ankietowych wśród społeczności lokalnej.

W grupie respondentów znalazły się 103 kobiety oraz 51 mężczyzn, z czego w danej grupie w głównej mierze znalazły się osoby pracujące w prywatnym przedsiębiorstwie (30,52% respondentów), pracownicy instytucji publicznych (20,13%), mieszkańcy prowadzący własną działalność (12,34%), rolnicy (11,69%), emeryci (3,25%), oraz inne, takie jak: student/uczeń, opiekun na zasiłku wychowawczym, nauczyciel placówki niepublicznej (8,44%).

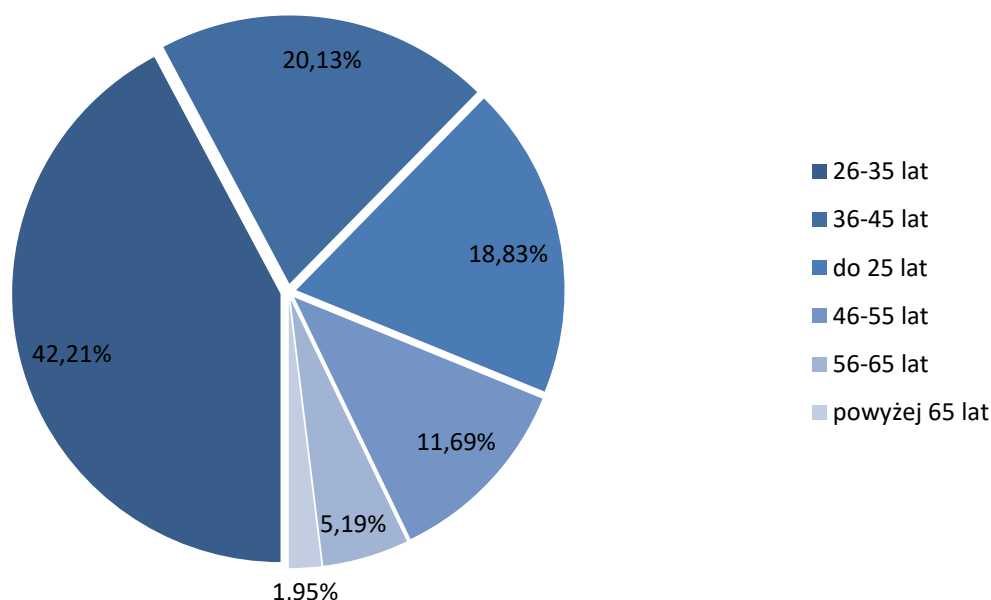

Wyk. 16. Struktura miejsca zatrudniania wśród respondentów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet.

Wiek ankietowanych mieszkańców był dość zróżnicowany. Największy odsetek stanowiły osoby w wieku od 26-35 lat (42,21%) oraz respondenci posiadający od 36-45 lat (20,13%). Mniejszy odsetek mieszkańców znalazł się w przedziale wiekowym do 25 lat (18,83%) oraz od 46-55 lat (11,69%). Najmniejszą część respondentów stanowiły osoby po 59 roku życia (56-65 lat – 5,19%, powyżej 65 lat – 1,95%). Dana struktura wiekowa respondentów świadczyć może o mniejszej dostępności badań ankietowych dla osób starszych oraz mniejszego zainteresowania osób najmłodszych sytuacją w gminie. Co więcej najbardziej miarodajną próbą będą mieszkańcy w wieku od 26 do 55 lat.

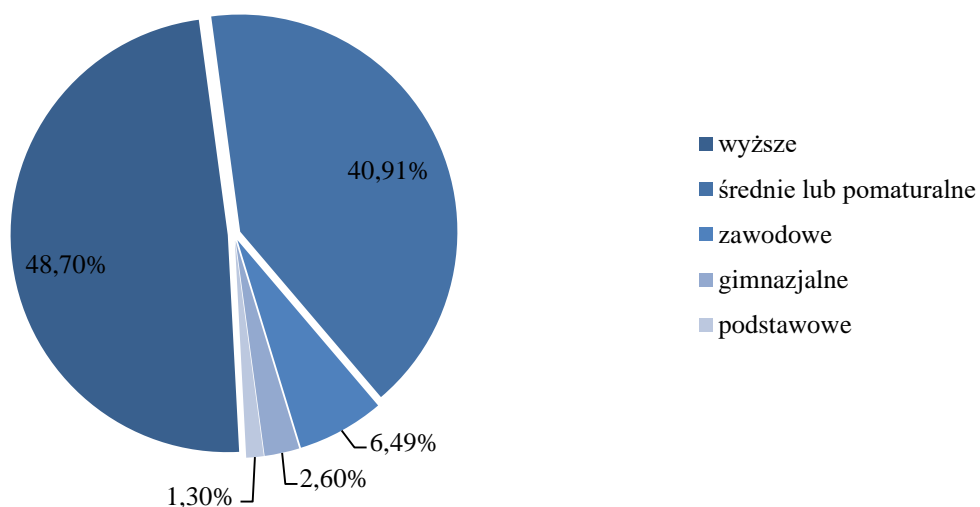

Wyk. 17. Udział respondentów w badaniu ankietowych wg wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet.

Odnosząc się do struktury wykształcenia, przeważająca część społeczności lokalnej biorącej udział w badaniu posiadała wykształcenie wyższe (48,70% respondentów) oraz średnie bądź pomaturalne (40,91%). Wykształcenie zawodowe posiadało 10 badanych (6,49%), a gimnazjalne oraz podstawowe kolejno 2,60% oraz 1,30%.

Wyk. 18. Struktura wykształcenia wśród respondentów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Jako, że gmina Gołymin-Osrodek posiada 29 sołectw, mieszkańcy każdego z nich mieli okazję zabrać udział w badaniu ankietowym. Niezaprzecalnie największy odsetek społeczności lokalnej biorącej udział w badaniu ankietowym, stanowili mieszkańcy sołectwa Gołymin-Osrodek (aż 76 respondentów – 49,35% ogółu). Następnie kolejno, wzięli udział w ankiecie mieszkańcy takich sołectw:

- Zawady Dworskie – 9 (5,84%),
- Nowy Gołomin – 7 (4,55%),
- Ruszkowo – 7 (4,55%),
- Watkowo – 6 (3,90%),
- Osiek-Aleksandrowo – 3 (3,25%),

- Stary Kałęczyn – 5 (3,25%),
- Gogole Wielkie – 4 (2,60%),
- Nasierowo Górne – 4 (2,60%),
- Wróblewo – 4 (2,60%),
- Gołymin-Południe – 3 (1,95%),
- Mierniki – 3 (1,95%),
- Pajewo Wielkie – 3 (1,95%),
- Gołymin-Północ – 2 (1,30%),
- Morawy-Kafasy – 2 (1,30%),
- Nieradowo – 2 (1,30%),
- Osiek Górny – 2 (1,30%),
- Smosarz-Dobki – 2 (1,30%),
- Wola Gołymińska – 2 (1,30%),
- Garnowo Duże – 1 (0,65%),
- Morawka – 1 (0,65%),
- Obiedzino Górne – 1 (0,65%),
- Osiek-Wólka – 1 (0,65%),
- Wielgołęka – 1 (0,65%),
- Wróblewko – 1 (0,65%).

3.3. WYNIKI BADAŃ

Pierwsze pytanie, które zadano społeczności lokalnej gminy dotyczyło oceny poszczególnych jej elementów. Mieszkańcy mogli ocenić wybrane aspekty gminy w skali od 1-5 (1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze), co w konsekwencji pozwoliło ocenić poziom gminy i jej rozwój w ostatnich latach. Mieszkańcy oceniają, że największym atutem gminy jest dostępność do infrastruktury wodociągowej. Na wysokim poziomie stawiają również ocenę czystości powietrza w okolicy miejsca zamieszkania oraz dostępność do handlu na terenie

gminy. Badana społeczność lokalna uważa również, że stan obiektów placówek oświatowych jest na bardzo dobrym bądź dobrym poziomie. Ponad 20% mieszkańców dobrze ocenia również dostępność do przedszkoli.

Podobne wartości otrzymano w przypadku oceny wystarczającego poziomu (w skali 3). Mieszkańcy podają, że wystarczająca jest również dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej czy stan i wyposażenie placówek zdrowia. Na złym bądź bardzo złym poziomie niezaprzecalnie i zgodnie respondenci ocenili brak możliwości rozwoju zawodowego gminy (odpowiedź ta stanowi 65% odpowiedzi bardzo źle) oraz możliwości znalezienia pracy na terenie gminy, dostępność bazy gastronomicznej, dostępność bazy noclegowej, ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych i dzieci. W dużej mierze mieszkańcy zauważają duży problem dostępności do komunikacji autobusowej oraz kolejowej (ponad 70% respondentów). Społeczność lokalna zauważa również problem braku dostępności do wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz oferty spędzania czasu wolnego. Analizując wyżej wymienione pytanie, nasuwa się wniosek odnośnie zgodności i schematycznego podejścia do wybranych odpowiedzi. Mieszkańcy są zgodni co do problemów występujących w gminie, a zgodność przekracza często 70% wszystkich odpowiedzi.

Najsłabsze elementy funkcjonowania gminy	%	Liczba odpowiedzi
Dostępność bazy gastronomicznej (liczba restauracji, pubów itp.)	88,96%	137
Dostępność bazy noclegowej (liczba hoteli, gospodarstw agroturystycznych, kempingów itp.)	87,66%	135
Dostępność transportu kolejowego, w tym jakość świadczonych usług (rozkład jazdy – liczba i częstotliwość połączeń)	79,22%	122
Działania promocyjne Gminy mające na celu pozyskanie turystów	71,43%	110

Możliwość rozwoju zawodowego na terenie Gminy	65,58%	101
Dostępność komunikacji autobusowej, w tym jakość usług (rozkład jazdy – liczba i częstotliwość połączeń)	61,04%	94
Ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych	60,39%	93
Możliwość znalezienia pracy na terenie Gminy	57,14%	88
Działania promocyjne Gminy w celu pozyskania inwestorów/przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy	55,19%	85
Dostępność instytucji kulturalnych (godziny i dni otwarcia)	53,90%	83
Ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	51,30%	79
Dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej	49,35%	76
Dostępność do instytucjonalnej opieki nad dzieckiem do lat 3 (liczba dostępnych miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych)	49,35%	76
Dostępność obiektów rekreacyjnych (szlaki turystyczne, kąpieliska, parki, place zabaw itp.)	47,40%	73
Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej (liczba przyłączonych budynków)	47,40%	73
Ofertę spędzania wolnego czasu dla seniorów	46,10%	71
Działalność organizacji pozarządowych	44,16%	68

(stowarzyszenia, fundacje itp.)		
Liczba wydarzeń kulturalno-rozrywkowych organizowanych na terenie Gminy	44,16%	68
Stan obiektów i wyposażenie instytucji kulturalnych	40,91%	63
Warunki do rozwoju przedsiębiorczości (np. liczba terenów pod inwestycje)	37,01%	57
Stan obiektów i wyposażenia placówek służby zdrowia świadczących specjalistyczną opiekę zdrowotną	34,42%	53
Zaangażowanie instytucji samorządowych w rozwiązywanie problemów mieszkańców	25,32%	39
Poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej	22,73%	35
Stan małej infrastruktury drogowej (chodniki, przystanki, oświetlenie)	22,73%	35
Dostępność obiektów sportowych (boiska, hale sportowe, baseny itp.)	20,78%	32
Stan i wyposażenie obiektów sportowych	19,48%	30
Stan dróg gminnych	19,48%	30
Ocena zadowolenia z segregacji śmieci na terenie Gminy	17,53%	27
Stan obiektów i wyposażenia placówek służby zdrowia świadczących Podstawową Opiekę Zdrowotną (POZ)	16,23%	25

Dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej (liczba przychodni, czas oczekiwania na wizytę itp.)	15,58%	24
Dostępność i czytelność informacji o usługach świadczonych przez instytucje samorządowe (Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej itp.)	13,64%	21
Ocena czystości w miejscach publicznych (ulice, chodniki, parki itp.)	11,69%	18
Dbłość o przestrzeganie segregacji śmieci w Gminie	11,69%	18
Jakość kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Gminy	9,74%	15
Stan obiektów placówek oświatowych (szkoły podstawowe, przedszkola, żłobki)	5,84%	9
Dostępność do przedszkoli (liczba dostępnych miejsc w przedszkolach)	5,84%	9
Ocena czystości powietrza w okolicy miejsca zamieszkania	5,84%	9
Dostępność infrastruktury wodociągowej (dostęp do bieżącej wody)	5,19%	8
Dostępność usług i handlu na terenie Gminy (liczba sklepów, zakładów fryzjersko-kosmetycznych, banków itp.)	2,60%	4

Tabela 1. Największe problemy występujące w gminie (odpowiedź 1 – wg skali) wg badanej społeczności lokalnej w gminie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Najlepsze elementy funkcjonowania gminy	%	Liczba odpowiedzi
Dostępność infrastruktury wodociągowej (dostęp do bieżącej wody)	43,51%	67
Ocena czystości powietrza w okolicy miejsca zamieszkania	26,62%	41
Dostępność usług i handlu na terenie Gminy (liczba sklepów, zakładów fryzjersko-kosmetycznych, banków itp.)	24,03%	37
Stan obiektów placówek oświatowych (szkoły podstawowe, przedszkola, żłobki)	15,58%	24
Dostępność do przedszkoli (liczba dostępnych miejsc w przedszkolach)	14,94%	23
Jakość kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Gminy	12,34%	19
Ocena zadowolenia z segregacji śmieci na terenie Gminy	7,79%	12
Dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej (liczba przychodni, czas oczekiwania na wizytę)	7,14%	11
Ocena czystości w miejscach publicznych (ulice, chodniki, parki itp.)	7,14%	11
Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej (liczba przyłączonych budynków)	5,84%	9
Stan i wyposażenie obiektów sportowych	5,84%	9

Dostępność i czytelność informacji o usługach świadczonych przez instytucje samorządowe (Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej itp.)	5,84%	9
Dostępność obiektów sportowych (boiska, hale sportowe, baseny itp.)	5,19%	8
Dbłość o przestrzeganie segregacji śmieci w Gminie	5,19%	8
Dostępność do instytucjonalnej opieki nad dzieckiem do lat 3 (liczba dostępnych miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych)	3,90%	6
Poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej	3,25%	5
Stan obiektów i wyposażenia placówek służby zdrowia świadczących Podstawową Opiekę Zdrowotną (POZ)	3,25%	5
Dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej	2,60%	4
Ofertę spędzania wolnego czasu dla seniorów	1,95%	3
Stan obiektów i wyposażenie instytucji kulturalnych	1,95%	3
Warunki do rozwoju przedsiębiorczości (np. liczba terenów pod inwestycje)	1,95%	3
Stan obiektów i wyposażenia placówek służby zdrowia świadczących specjalistyczną opiekę zdrowotną	1,95%	3

Stan małej infrastruktury drogowej (chodniki, przystanki, oświetlenie)	1,95%	3
Dostępność instytucji kulturalnych (godziny i dni otwarcia)	1,30%	2
Liczba wydarzeń kulturalno-rozrywkowych organizowanych na terenie Gminy	1,30%	2
Dostępność bazy gastronomicznej (liczba restauracji, pubów itp.)	0,65%	1
Działania promocyjne Gminy w celu pozyskania inwestorów/przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy	0,65%	1
Ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	0,65%	1
Zaangażowanie instytucji samorządowych w rozwiązywanie problemów mieszkańców	0,65%	1
Stan dróg gminnych	0,65%	1
Dostępność bazy noclegowej (liczba hoteli, gospodarstw agroturystycznych, kempingów itp.)	0,00%	0
Dostępność transportu kolejowego, w tym jakość świadczonych usług (rozkład jazdy – liczba i częstotliwość połączeń)	0,00%	0
Działania promocyjne Gminy mające na celu pozyskanie turystów	0,00%	0
Możliwość rozwoju zawodowego na terenie Gminy	0,00%	0

Dostępność komunikacji autobusowej, w tym jakość usług (rozkład jazdy – liczba i częstotliwość połączeń)	0,00%	0
Ofertę spędzania wolnego czasu dla dorosłych	0,00%	0
Możliwość znalezienia pracy na terenie Gminy	0,00%	0
Dostępność obiektów rekreacyjnych (szlaki turystyczne, kąpieliska, parki, place zabaw itp.)	0,00%	0
Działalność organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje itp.)	0,00%	0

Tabela 2. Najlepsze elementy funkcjonowania gminy (odpowiedź 5 – wg skali) wg badanej społeczności lokalnej w gminie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Aby kierunki rozwoju gminy Gołymin-Ośrodek były miarodajne oraz kompleksowe, zapytano mieszkańców o ich własne propozycje rozwoju gminy. Zaproponowano siedem kierunków związanych ze sferą gospodarczą, społeczną, turystyczną oraz środowiskową. Badana społeczność lokalna wybrała 3 główne kierunki rozwoju, które według nich powinny znaleźć się w Strategii Rozwoju Gminy (kierunki rozwoju zostały szczegółowo opisane i przeanalizowane w Rozdziale 4) :

- Silna gospodarka (64,94% respondentów),
- Nowoczesna Edukacja (61,69%),
- Atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego (60,39).

Mieszkańcy mieli za zadanie również określić jakie ich zdaniem najważniejsze inwestycje należy finansować w gminie w pierwszej kolejności. Ma to za zadanie ukierunkowanie na tworzenie kierunków rozwoju strategii i ustalenie hierarchii celów strategicznych oraz operacyjnych. Jako najważniejszy cel mieszkańcy stawiali poprawę jakości dróg gminnych i chodników (51,30 respondentów). Odnosząc się do wcześniejszych pytań i wyodrębnieniu braku miejsc pracy jako jeden z największych problemów, mieszkańcy zgodnie twierdzą, że

kolejną ważną inwestycją jest działanie na rzecz rozwoju przemysłu oraz powstawania nowych miejsc pracy (44,16% badanych mieszkańców). Ważnymi inwestycjami wg mieszkańców gminy były również zadania z zakresu rozwoju infrastruktury edukacyjnej oraz rekreacyjnej i sportowej. Mieszkańcy uważali, że najmniej ważna jest potrzeba inwestycji w zwiększenie parkingów i miejsc postojowych (co wiązać się może z wystarczającą dostępnością do danych elementów) oraz inwestycje związane z podniesieniem poziomu czystości powietrza (co zrozumiałe, ze względu na duże przekonanie mieszkańców o dobrym stanie powietrza w gminie).

Dla możliwości stworzenia przejrzystej i zgodnej z założeniami gminy analizy SWOT zapytano mieszkańców o mocne i słabe strony gminy, Tak jak w poprzednich pytaniach, mieszkańcy zgodnie wyodrębnili co najmniej jedną, wyróżniającą się wśród pozostałych mocną i słabą stronę oraz kilka innych, które były już bardziej zróżnicowane. Jako dwie najbardziej zauważalne w badaniu mocne strony gminy można podać:

- Wystarczająca liczba miejsc w przedszkolnych oraz punktach przedszkolnych (66 odpowiedzi),
- Czyste środowisko naturalne (60 odpowiedzi).

Co więcej mieszkańcy zauważyli takie mocne strony gminy jak: dobry dostęp do opieki medycznej, wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie gminy, czy w mniejszym stopniu dobra jakość kształcenia. Jako największą słabą stronę określono niewystarczającą ofertę spędzania wolnego czasu dla mieszkańców gminy (69 odpowiedzi).

Wśród słabych stron znalazły się również takie aspekty jak:

- niewystarczająca liczba miejsc pracy (55 odpowiedzi),
- zły stan dróg (55 odpowiedzi),
- niewystarczająca liczba obiektów sportowo- rekreacyjnych (46 odpowiedzi).

Podsumowując, przy ukazaniu słabych oraz mocnych stron mieszkańcy wyodrębnili głównie jedną, mocną bądź słabą stronę, która stanowi dominujący element do całości odpowiedzi. Pozostałe słabe i mocne strony są subiektywną oceną każdego mieszkańca, jednakże stanowią spójną całość z poprzednio analizowanymi kierunkami działań czy

najmocniejszymi oraz najsłabszymi aspektami w gminie (więcej o analizie SWOT w rozdziale 5).

Mieszkańcy mieli również możliwość otwartego wypowiedzenia się na temat największych problemów, jakie znajdują się na terenie gminy Gołyminek-Ośrodek. Odpowiedzi te są bardzo zróżnicowane, wyodrębniono jednak następujący schemat, największych problemów i są nimi:

- brak miejsc pracy na terenie gminy,
- brak miejsc spędzania wolnego czasu,
- zły stan dróg,
- brak kontaktu z władzami gminy,
- brak sieci kanalizacyjnej,
- brak dostępu do punktów gastronomicznych,
- brak połączeń autobusowych,
- brak promocji gminy,
- zły stan „centrum” Gołyminka-Ośrodka,
- niewystarczające zasoby Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Co więcej aby dopełnić badanie ankietowe i uzyskać bardziej otwarte i szersze odpowiedzi, osobne badanie ankietowe przeprowadzono wśród pracowników jednostek gminnych. Wśród respondentów znalazły się głównie kobiety (78,57%) oraz mężczyźni – 21,43% o wykształceniu wyższym (78,57%) oraz średnim (21,43%). W przeważającej części pracownicy byli w wieku od 26 do 45 lat oraz od 56 do 65 lat i były to głównie osoby pracujące w Urzędzie Gminy (85,71%) oraz jeden pracownik Gminnej Biblioteki. Pracownikom zadano 16 pytań otwartych, gdzie mieli podzielić się szczegółowymi odpowiedziami na temat słabych i mocnych stron gminy czy zaproponować autorskie kierunki rozwoju. Jako priorytetowe inwestycje pracownicy zaproponowali:

- budowę oczyszczalni ścieków,
- przebudowę dróg gminnych,
- rewitalizację rynku w Gołyminie-Ośrodku,
- rozwinięcie oferty spędzania wolnego czasu,

- budowę oraz modernizację obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Następnie zapytano pracowników o konkretne problemy dotyczące poszczególnych aspektów w gminie, a ich odpowiedzi przedstawia następujący schemat:

Turystyka i rekreacja	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępności do obiektów rekreacyjnych • Brak bazy noclegowej • Brak bazy gastronomicznej
Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • Brak możliwości znalezienia pracy na terenie gminy • Brak terenów przeznaczonych pod inwestycje • Brak podejmowanych działań promocyjnych przez gminę
Opieka zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej • Zły stan wyposażenia placówek służby zdrowia • Zbyt mała liczba lekarzy
Infrastruktura edukacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępności do insyтуcyjnej opieki nad dzieckiem do lat 3 • Zły stan obiektów placówek oświatowych • Słaba jakość kształcenia w szkołach podstawowych
Infrastruktura kulturowa	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba oferta spędzania czasu dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów • Mała liczba wydarzeń kulturowo oświatowych • Brak instytucji kulturalnych (GOK)
Infrastruktura sportowa	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępności do obiektów sportowych • Zły stan i wyposażenie obiektów sportowo-rekreacyjnych
Infrastruktura wodociągowa	<ul style="list-style-type: none"> • Brak infrastruktury kanalizacyjnej • Brak oczyszczalni ścieków
Infrastruktura komunikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ścieżek rowerowych • Zły stan dróg oraz chodników • Brak dostępności do komunikacji autobusowej
Czystość	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt wysokie ceny za segregowanie śmieci • Brak oceny jakości powietrza w miejscu zamieszkania • Wylewanie przydomowych oczyszczalni do rowów

4. KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Kierunki rozwoju gminy stanowią początek strategicznej oceny obszarów gminy, na jakie należy zwrócić szczególną uwagę. Są one podstawą do tworzenia celów strategicznych oraz analizy SWOT, które zostały opisane w kolejnych rozdziałach. Dany rozdział opierać się będzie na pogłębionej analizie badań ankietowych, uwzględniając dokładny opis problemów występujących w gminie oraz zaproponowanych rozwiązaniach jakie gmina powinna wprowadzić aby dążyć do zrównoważonego rozwoju, który jest punktem wyjścia opracowania danej strategii. W rozdziale uwzględniano potencjał gospodarczy, turystyczny, społeczny środowiskowy oraz kierunki jakie powinna obrać gmina aby poprawić jakość życia społeczności lokalnej. W danych podrozdziałach ukazano w jakich sferach należy poprawić i uporządkować działania gminy. Przeprowadzone badania ankietowe miały na celu ukazanie podstawowych kierunków i obszarów rozwojowych jakie wg mieszkańców należy wprowadzić w gminie. Analizę oraz utworzenie danych potencjałów skonstruowano po analizie istniejących wskaźników jak i opinii mieszkańców, którzy są głównym odbiorcom. Główne kierunki rozwoju, w podziale na analizowane sfery stworzono następująco:

- Zrównoważona i kompletna gospodarka,
- Sprawna infrastruktura techniczna,
- Harmonijna społeczność,
- Świeże i czyste środowisko,
- Gmina otwarta na turystów,
- Jakość życia dostosowana do potrzeb mieszkańców.

Należy zwrócić uwagę, że wszystkie kierunki rozwoju są ze sobą ściśle powiązane i prowadzą one do osiągnięcia celu, którym powinna kierować się każda gmina, do *Zrównoważonego rozwoju*. Prowadzi on do pozytywnych zmian jakościowych oraz ilościowych na obszarze gminy, przy jednoczesnym poszanowaniu walorów środowiska i zasad równości społecznej.

4.1. POTENCJAŁ GOSPODARCZY

Gmina Gołymin-Ośrodek to gmina wiejska, posiadająca ubogi zakres potencjału gospodarczego. Największym z problemów występujących na danym obszarze jest brak miejsc pracy, czego przyczyną jest niewystarczająca ilość ośrodków pracowniczych oraz pogłębiające się ujemne saldo migracji. Poziom bezrobocia jest dość wysoki. Ludność na terenie gminy również spada, co stanowi ujemne saldo migracji, a cały problem pogłębia ujemny przyrost naturalny. Jako, że udział ludności w wieku produkcyjnym stanowi przeważającą część ogółu ludności w gminie, ważnym aspektem w planowaniu kierunków rozwoju gminy jest poprawa sytuacji na rynku pracy. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i ich rozwój powinny być motorem napędowym dla poszerzania miejsc pracy. Aby nie dopuścić do stagnacji należy podjąć bezzwłoczne działania na rzecz osób bezrobotnych. Podstawowym kierunkiem działań w danym obszarze powinno być rozumienie sytuacji gospodarczej na rynku powiatu ciechanowskiego. Brak atrakcyjnych terenów pod inwestycje sprawia, że gmina posiada trudności z pozyskiwaniem inwestorów. Według sugestii pracowników gminnych należy wprowadzić istotne zmiany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. SUiKZG, które poszerza obszary zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej, z wcześniejszych dostępnych jedynie obszarów rolnych. Jest to element, który sprawia, że potencjalny inwestor ma szansę na inwestycję w interesującym go miejscu.

Kierunek rozwoju jaki ma za zadanie obrać gmina przy stwarzaniu dobrych warunków dla rozwoju gospodarczego to przede wszystkim działanie od ogółu do szczegółu. Gmina ma za zadanie wykorzystywać istniejący potencjał rozległych terenów rolniczych i prowadzić promocję gminy na dostatecznym poziomie dla pozyskiwania nowych inwestorów. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców stanowi kluczową kwestię w aktywizacji miejsc pracy, gdzie przez poszerzającą się ofertę danego pracodawcy możliwe jest zapewnienie nowych miejsc pracy.

4.2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jednym z najważniejszych aspektów warunkujących rozwój gminy oraz przyciągnięcie potencjalnego inwestora jest stan infrastruktury technicznej, dlatego jest ona odrębnym kierunkiem rozwoju na jaki należy zwrócić szczególną uwagę. Co więcej infrastruktura gminy i jej stan prowadzi do uzyskania satysfakcjonującego poziomu poprawy jakości życia mieszkańców, dlatego tak ważnym elementem jest jej sukcesywny monitoring oraz modernizacja.

Jednym z największych problemów określających zły stan infrastruktury technicznej jest brak sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej na terenie gminy, na co szczególną uwagę zwracają mieszkańcy gminy, przy realizacji badania ankietowego. Co więcej, brak oczyszczalni ścieków doprowadza do odprowadzania przez społeczność lokalną zanieczyszczeń i ścieków do przydrożnych rowów co stanowi duży problem zanieczyszczania środowiska. Stwarza to również barierę dla potencjalnych inwestorów, którzy mogliby lokować swoją działalność na terenie gminy. Jednakże stworzenie sieci kanalizacyjnej wydaje się być bardzo trudnym do zrealizowania zadaniem na poziomie samej gminy, dlatego zalecanym kierunkiem rozwoju jest orientacja w istniejących sieciach kanalizacji dla całego powiatu, współpraca z jednostkami wyższego rzędu oraz konkretne stosowanie się do SUiKZP, które określa stopniową likwidację zbiorników gromadzenia ścieków. Dobrą praktyką okazać się może zachęcanie i wsparcie finansowe społeczności lokalnej do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rolnych.

W obrębie infrastruktury technicznej mieszkańcy i pracownicy zwracają uwagę na problem złego stanu dróg (w tym braki w małej infrastrukturze drogowej – oświetlenie, chodniki). Jednakże, drogi gminne są na bieżąco modernizowane oraz przebudowywane, dlatego utrzymanie danej sytuacji powinno być ważnym elementem planowania budżetu gminnego. W ogólnym udziale gruntów zabudowanych oraz zurbanizowanych tereny komunikacyjne (drogi), stanowią ponad 80% ogólnej powierzchni, które wprowadzają ruch na drogi wyższej kategorii. Jako, że drogi gminne i ich finansowanie należy do zadań własnych

gminy, ważna jest orientacja w ustalaniu gminnego budżetu i zawarte w nim istotnych elementów, mających na celu poprawę jakości dróg.

Dopełnieniem funkcjonowania dróg gminnych oraz elementem istotnie łączącym je z infrastrukturą transportową jest zagospodarowanie, a następnie budowa ścieżek rowerowych, ułatwiających poruszanie się nie tylko mieszkańców gminy ale również przejeżdżających bądź odwiedzających ją turystów. Kierunkiem jaki powinien warunkować rozwój gminy jest poprawa funkcjonowania sieci komunikacyjnej, w tym udoskonalenie połączeń międzygminnych, poszerzenie oferty komunikacyjnej, wspieranie lokalnych przewoźników prywatnych w celu szerzenia swojej oferty. Co więcej, znajdująca się w sąsiadującej gminie stacja kolejowa, stanowi świetny kierunek rozwoju dla poszerzenia możliwości transportu kolejowego, dlatego należy zwrócić uwagę na organizację dojazdową do wymienionego miejsca transportowego.

Ukierunkowany rozwój infrastruktury technicznej powinien być jednym z ważniejszych aspektów inwestowania. Rozbudowa oraz modernizacja dróg powinna odbywać się w sposób kompleksowy, zapewniając dodatkowe udogodnienia transportowe (ścieżki rowerowe, mała infrastruktura), które stanowią mają poprawę jakości funkcjonowania obszaru całej gminy. Integracja oraz orientacja w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej powinna stanowić kierunek rozwoju, którego gmina nie powinna ignorować, co więcej jego realizacja w znaczącym stopniu poprawi ma jakość życia mieszkańców, ograniczyć stawiane bariery dla potencjalnych inwestorów.

4.3.POTENCJAŁ SPOŁECZNY

Jednym z ważniejszych, zaraz po ogólnej sytuacji gospodarczej w gminie jest rozwój sprzyjający poprawie sytuacji społecznej społeczności lokalnej. Funkcjonowanie Ośrodków Pomocy Społecznych dla mieszkańców jest jednym z kluczowych elementów zapewniających zaufanie oraz pomoc społeczności lokalnej, co więcej należy również w szczególny sposób dbać o bezpieczeństwo na terenie gminy. Wdrażanie kapitału ludzkiego, jest również kierunkiem rozwoju w jakim gmina powinna iść aby sukcesywnie zwiększać poziom wykształcenia w gminie.

Mieszkańcy gminy oceniają zaangażowanie instytucji samorządowych w rozwiązywanie problemów mieszkańców na dość niskim poziomie. Część z nich uważa również, że na terenie gminy słabo rozwinięta jest działalność organizacji pozarządowych, w tym fundacji czy stowarzyszeń, które mają na celu wspieranie mieszkańców potrzebujących pomocy. Jednym z podstawowych kierunków rozwoju na jaki należy zwrócić uwagę przy określaniu dalszych priorytetów gminnych jest działanie na rzecz większego zaufania mieszkańców do władz gmin. Organizowanie spotkań społecznych z mieszkańcami czy szerzenie partycypacji społecznej w gminie, jest jednym z kierunków, które mają na celu poprawę zaufania na poziomie samorząd lokalny – mieszkańcy.

Należy również zwrócić szczególną uwagę na dość duży odsetek pijanych kierowców, który staje się problemem w kwestii bezpieczeństwa w gminie. Zwiększenie patroli policji oraz większa dbałość o bezpieczeństwo na drogach powinna stać się podstawowym elementem dbania o spokój społeczny. Co więcej jednym z kierunków w jakim opierać swój rozwój powinna gmina, jest również organizowanie szkoleń oraz spotkań dla członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie oraz zwiększenie dostępności do wykwalifikowanej kadry psychologicznej. Gmina powinna również zwrócić szczególną uwagę na problem alkoholizmu, który w konsekwencji prowadzić może do zaostrzenia stosowania przemocy wobec rodziny. W tym obszarze rekomenduje się zwiększenie zaufania osób dotkniętych problemem poprzez wdrażanie zajęć

profilaktycznych w szkołach oraz anonimowych konsultacji wśród uczniów, w celu uzyskania informacji o poziomie problemu wśród dzieci oraz młodzieży.

Duży odsetek mieszkańców gminy posiada wykształcenie zawodowe, jednakże nadal występujący problem z miejscami pracy oraz pogłębiającym się problemem bezrobocia wśród mieszkańców gminy jest miernikiem, który prowadzić może do stagnacji. Dlatego tak ważnym aspektem jest poprawa jakości kształcenia w obszarze zawodowym oraz organizacja spotkań doradczych. Dobrą praktyką jest prowadzenie zajęć mających na celu aktywizację przedsiębiorczości wśród uczniów wchodzących w życie zawodowe, pomoc przy wyborze ścieżki kariery. Gmina w celu zwiększania kapitału społecznego powinna prowadzić ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy poprzez stałą informację na temat kursów, szkoleń oraz praktyk mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców gminy.

Aby polepszać potencjał społeczny, gmina Gołymin-Ośrodek powinna kierkować swój rozwój przede wszystkim w kierunku poszerzania zaufania. społeczności lokalnej na poziomie: władze gminy – mieszkańcy. Co więcej należy szczególną uwagę poświęcić aktywizacji zawodowej mieszkańców gminy poprzez pomoc w szukaniu zatrudnienia oraz informowaniu o możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Gmina powinna kierkować swój rozwój w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez ścisłą kontrolę sytuacji drogowej oraz zwalczania problemów zarodku poprzez kontrolę wśród młodzieży oraz systematyczne udzielanie konsultacji poprzez aktywne działanie komisji ds. zwalczania problemów społecznych.

4.4. POTENCJAŁ TURYSTYCZNY

Gmina w ostatnich latach słabo wykorzystywała swój potencjał turystyczny, co za tym idzie, możliwość rozwoju w danym kierunku jest ograniczona. Jednakże, na terenie Gołymina-Ośrodka znajdują się ciekawe obiekty, które mają potencjał stać się miejscem odwiedzanym przez osoby niezamieszkujące gminę. Jednym z kierunków jaki powinna podjąć gmina w celu poszerzenia potencjału turystycznego jest przede wszystkim promocja oraz większa orientacja władz lokalnych na marketing terytorialny.

Jednym z ważnych kierunków rozwoju gminy, na jaki zwracają szczególną uwagę mieszkańcy oraz pracownicy jest brak Rynku Gminnego, który mógłby stać się wizytówką dla gminy. Kierunkiem rozwoju w jakim powinna pójść gmina jest stworzenie projektu rewitalizacji dla obszaru centralnej części gminy (np. na zasadzie konkursu), następnie modernizacja danego obszaru. Rynek Gołymina-Ośrodka ma potencjał stać się miejscem spotkań społeczności lokalnej jak i może poszerzyć potencjał turystyczny gminy.

Co więcej na swoim terenie gmina posiada wpisany do Rejestru Zabytków Kościoł parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela, który stanowi historyczną ciekawostkę, mogącą przyciągnąć turystów zainteresowanych kulturą i stylem budowy kościoła. Najważniejszym elementem w poszerzaniu wiedzy na temat kościoła jest ścisły marketing, pozwalający zapoznać się przyszłemu turyście z historią kościoła i jego elementami. Kierunkiem w jakim można pokierować działania promocyjne jest połączenie zwiedzania kościoła z ciekawą prelekcją na temat jego historii oraz warsztatami dla dzieci i młodzieży.

Niewykorzystany potencjał terenu rekreacyjnego, który w późniejszym okresie może stać się terenem turystycznym jest zbiornik wodny znajdujący się w sołectwie Osiek-Aleksandrowo. Obiekt ten został uwzględniony w kierunkach rozwoju Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, a jego przeznaczenie poszerzono i określono. Wokół terenu zbiornika znajdować się może zabudowa usługorekreacyjna. SUiKZP jest doskonałym początkiem zmian na danym obszarze, dzięki poszerzonej możliwości zagospodarowania danego obszaru. Inwestycja w rewitalizację

Zbiornika Wodnego, okazać się może kluczem dla rozwoju turystyki, ale również obszarów rekreacyjnych dla mieszkańców gminy.

Gmina jako kierunek rozwoju turystyki powinna swoje działania powinna oprzeć o poszerzenie wiedzy przez władze lokalne na temat marketingu terytorialnego. Co więcej ważnym elementem jest wykorzystanie potencjału zbiornika wodnego znajdującego się w południowej części Gołymina-Ośrodka oraz poszerzenie oferty turystycznej z rewitalizacją Rynku w centralnej jego części.

4.5.POTENCJAŁ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Gmina Gołymin-Ośrodek jako swój atut samodzielnie określa jakość środowiska przyrodniczego jako bardzo dobry. Niewątpliwie brak uciążliwego przemysłu oraz zwartej zabudowy sprawia, że stan środowiska naturalnego jest dużo lepszy niż w większych miastach. Zagrożeniem stają się tereny usługowe bądź przemysłowe, które w przyszłości – lokowane na terenie gminy, mogą powodować powolną degradację środowiska. Jednakże, największym problemem zauważonym przez mieszkańców gminy jak i również wynikającym z przeprowadzonych analiz jest brak kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków do której bezpośrednio powinny być odprowadzane zanieczyszczenia gminne. Budowa danej oczyszczalni ścieków powinna stać się ważnym kierunkiem rozwoju przy dbałości o stan środowiska przyrodniczego i nie dopuszczenie do jego degradacji. Mieszkańcy zauważają problem odprowadzania ścieków do przydrożnych rowów, co stanowi element zagrażający dbałości o ekosferę. Kolejnym elementem, który ma na celu przeciwdziałanie dewastacji naturalnych obszarów jest wysoka edukacja, która powinna stać się stałym elementem. Dobre praktyki zakładają organizowanie festynów, spotkań, prelekcji, które ściśle związane są z edukacją na temat środowiska, włączając w to segregacje śmieci, dbałość o stan i jakość wody czy mniejsze zużycie prądu na rzecz dbałości o ekosystem. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego, na której powinna opierać się Strategia Lokalna, stawia ekologię jako ważny cel rozwoju Mazowsza, do czego gmina powinna się dostosować w jak najwyższym stopniu.

Kierunkiem rozwoju w obszarze środowiska przyrodniczego powinna być szeroka i długotrwała edukacja na temat środowiska, wdrażana wśród społeczności lokalnej a przede wszystkim młodzieży. Gmina powinna ukierunkować swój rozwój w kierunku poprawy infrastruktury wodociągowej, w tym budowy oczyszczalni ścieków oraz modernizacji sieci kanalizacyjnej, a działania te mają doprowadzić do poprawy jakości środowiska i zapobieganiu jego stopniowej degradacji.

4.6. JAKOŚĆ ŻYCIA

Jakość życia jest to jakość wszystkiego co określa ludzkie życie, jak też ilość wszystkiego co jest potrzebne do życia¹⁵. Dany kierunek rozwoju jest powiązaniem wszystkich wyżej wymienionych potencjałów i stanowi spójny element rozwoju gminy. Jakość życia w gminie powinna być nieodłącznym aspektem funkcjonowania całej społeczności lokalnej, co za tym idzie połączeniu potencjału gospodarczego, społecznego, turystycznego oraz środowiskowego.

Jakość życia w gminie określają wszystkie czynniki mające bezpośredni bądź pośredni wpływ na zadowolenie społeczności lokalnej z funkcjonowania w gminie, co za tym idzie, które spełniają wszystkie podstawowe potrzeby, dodatkowo zapewniając mieszkańcom godne warunki życia. W jakości życia można zawrzeć takie aspekty jak:

- zapewnienie mieszkańcom warunków do spędzania czasu wolnego,
- zapewnienie dostępu do sportu i rekreacji,
- zapewnienie dostępu do dobrze działających placówek Podstawowej Opieki Medycznej,
- zapewnienie dostępu do edukacji,
- zapewnienie bezpieczeństwa,
- dostęp do dobrze działającej infrastruktury technicznej,
- możliwość aktywizacji zawodowej oraz rozwoju zawodowego,
- świeże i czyste środowisko przyrodnicze.

¹⁵ Ostasiewicz W.(2004), Ocena i analiza jakości życia, Wrocław, WAE.

Aspektów warunkujących jakość życia jest wiele, jednakże wyżej przytoczone elementy zostały uwzględnione na podstawie funkcjonowania gminy Gołymin-Ośrodek. Dany podrozdział określa problemy, jakie posiada gmina w zapewnieniu jakości życia mieszkańców, które są uzupełnieniem wymienionych i analizowanych sfer oraz określają kierunki rozwoju jakie należy podjąć aby poprawić warunki życia społeczności lokalnej.

Jednym z najważniejszych i kluczowych problemów jaki określają mieszkańcy gminy to niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego¹⁶. Badania ankietowe jasno wskazują, że jednym z najważniejszych aspektów na jaki gmina powinna zwrócić szczególną uwagę jest dostęp do atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego, zarówno dla dzieci i młodzieży jak i również dorosłych mieszkańców gminy. Mieszkańcy zgodnie odpowiadają, że należy zwiększyć ilość infrastruktury rekreacyjnej, co pozwoli nie tylko na polepszenie jakości życia samych mieszkańców, ale przyczyni się również do szerszej promocji gminy. Szczególną uwagę przy planowaniu kierunków rozwoju w obszarze rekreacji należy zwrócić na długookresowość i czas tworzenia obiektów rekreacyjnych, dlatego aby spójnie stworzyć całość zadowalającą społeczność gminy należy w pierwszej kolejności aktywizować działające już ośrodki kultury w gminie, następnie planować inwestycję w kierunku powstawania nowych miejsc rekreacji dla mieszkańców. Kierunkiem w jakim gmina powinna warunkować swój rozwój w celu polepszenia warunków życia mieszkańców, w tym aktywizacja rekreacji na danym obszarze, jest unowocześnienie oraz uatrakcyjnienie istniejących obiektów rekreacji w tym organizacja zajęć pozalekcyjnych w Gminnej Bibliotece Publicznej dla dzieci w okresie szkolnym (kursy językowe, literackie, informatyczne). Co więcej dobrą praktyką jest systematyczna organizacja festynów oraz spotkań społeczności lokalnej, z możliwością reklamy gminy. Modernizacja oraz doposażenie placówek sportowych, przy organizacji wydarzeń kulturowych, łączących w sobie elementy sportu i rekreacji powinny stanowić podstawowy element w rozwoju oferty spędzania czasu wolnego.

---

¹⁶ Dana sfera została określona w osobnym rozdziale ze względu na jej wyróżniający się charakter.

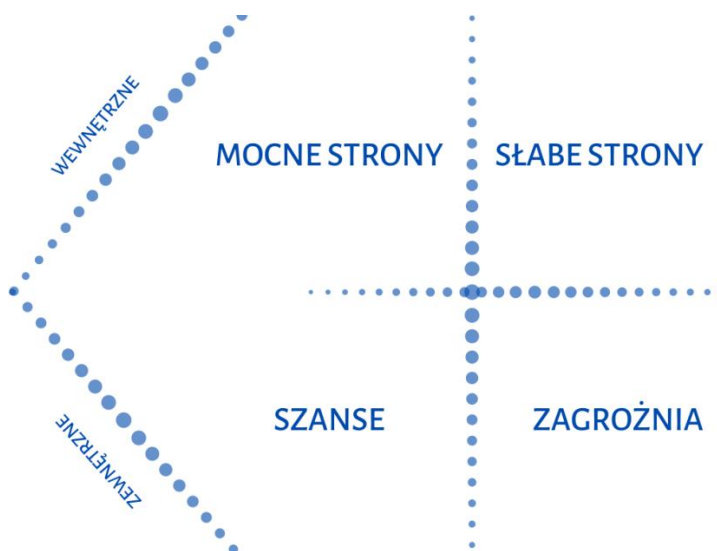
Rekomendowanym kierunkiem rozwoju w obszarze jakości życia jest przede wszystkim ciągle zwracanie uwagi na pojawiające się sugestie i zgłaszane problemy ze strony mieszkańców. Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i dorosłych to jeden z kluczowych elementów warunkujących poprawę jakości zagospodarowania czasu wolnego według mieszkańców. Co więcej należy zwrócić szczególną uwagę na każdą z analizowanych sfer w tym: sytuację gospodarczą, infrastrukturę techniczną, środowisko i turystykę, które wspólnie tworzą spójną całość dla której gmina powinna warunkować swój rozwój. Należy zwrócić również szczególną uwagę na aspekt dostosowania danych uwarunkowań do potrzeb mieszkańców, ponieważ to oni są głównym odbiorcom usług jakie oferuje gmina.

5. ANALIZA SWOT

łowem wstępu należy przybliżyć odbiorcy strategii czym jest i jakie zadanie ma spełniać analiza SWOT w strategicznej ocenie gminy. Analiza SWOT

Sw usystematyzowany sposób przedstawia metodę określenia wewnętrznych i zewnętrznych czynników mających na celu zaplanowanie dalszego rozwoju. Analizę SWOT dzieli się na cztery główne segmenty, przedstawiające wewnętrzne (słabe oraz mocne strony) oraz

zewnętrzne (szanse i zagrożenia) uwarunkowania. Mocne strony określają segmenty oraz aspekty, które wyróżniają gminę, sprawiają, że staje się ona w oczach odbiorcy bardziej atrakcyjna. Słabe strony natomiast określają aspekty z jakimi gmina powinna zmierzyć się w przyszłości, a na ich podstawie tworzy się główne cele strategiczne. Szanse przedstawiają zewnętrzne czynniki, które w znaczący sposób mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój i funkcjonowanie gminy, natomiast zagrożenia określają jakie aspekty w negatywny sposób mogą pogarszać sytuację gminy w danych obszarach działalności.

W danej strategii analiza SWOT przeprowadzona zostanie w analizowanych obszarach warunkujących kierunki działań:

- sfera gospodarcza,
- infrastruktura techniczna,
- sfera społeczna,
- sfera turystyczna,
- sfera środowiskowa ,
- jakość życia.

SFERA GOSPODARCZA

Rynek pracy, demografia, kapitał finansowy, rolnictwo.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalizacja gminy w niedalekiej odległości od głównego ośrodka wojewódzkiego (Warszawy). 2. Bliskość do większych miast w województwie. 3. Przeważająca liczba osób w wieku produkcyjnym. 4. Duża liczba ludności o wykształceniu wyższym. 5. Duża liczba żyznych terenów inwestycyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyłącznie wiejski charakter gminy. 2. Dysproporcja między sołectwami. 3. Zwiększające się ujemne saldo migracji. 4. Ujemny przyrost naturalny. 5. Duży odsetek kobiet w wieku poprodukcyjnym. 6. Bardzo niski odsetek przedsiębiorczości. 7. Brak aktywizacji miejsc pracy. 8. Duży odsetek osób bezrobotnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost nowych technologii i aktywizacja przedsiębiorstw na terenie gminy Gołymin-Ośrodek. 2. Wzrost dochodów ludności. 3. Maksymalizacja zmniejszenia dysproporcji międzygminnych. 4. Zainteresowanie inwestorów budową mieszkalnictwa jednorodzinnego. 5. Zainteresowanie inwestorów potencjałem terenów rolnych. 6. Procesy dezurbanizacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dysproporcji między gminami województwa mazowieckiego. 2. Pogłębiający się odsetek osób bezrobotnych. 3. Zwiększające się saldo migracji (proces urbanizacji). 4. Brak potencjalnych inwestorów w obrębie gminy. 5. Brak aktywizacji miejsc pracy w obrębie powiatu. 6. Problemy z zawieraniem współpracy międzygminnej.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastruktura komunikacyjna, wodociągowa, mała infrastruktura, mieszkalnictwo.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży odsetek liczby mieszkań podłączonych pod infrastrukturę wodociągową. 2. Zmniejszająca się ilość awarii wodociągowych. 3. Dobrze rozbudowana sieć dróg dojazdowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dostosowanej do potrzeb społeczności sieci kanalizacyjnej. 2. Brak oczyszczalni ścieków. 3. Zły stan dróg i chodników. 4. Brakujące elementy oświetlenia przy drogach gminnych oraz brak małej infrastruktury. 5. Niezagospodarowany Rynek w centrum gminy. 6. Brak zwiększającej się intensywności zabudowy. 7. Brak zagospodarowanych terenów zielonych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycja władz w drogi wyższego rzędu. 2. Rozbudowa sieci komunikacyjnej w obrębie powiatu (autobusowej oraz kolejowej). 3. Edukacja władz na temat ładu przestrzennego. 4. Zainteresowanie inwestorów rozbudową sieci osadniczej na terenach rolnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębiający się problem dezinformacji na temat ładu przestrzennego w gminach. 2. Brak dofinansowania przez władze wyższego szczebla w infrastrukturę drogową. 3. Odchodzenie od transportu zbiorowego na rzecz samochodów osobowych.

SFERA SPOŁECZNA

Kapitał społeczny, oświata, pomoc społeczna, profilaktyka przeciw działaniu problemom społecznym, bezpieczeństwo.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawnie działające jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. 2. Duży odsetek ludności o wykształceniu wyższym. 3. Wystarczająca liczba placówek przedszkolnych. 4. Dość dobry stan prywatnej placówki zdrowia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna liczba lekarzy w placówce POZ. 2. Mała aktywizacja władz lokalnych w poszerzanie wiedzy i działań na temat rozwiązywania problemów społecznych. 3. Duży odsetek przestępstw związanych z nietrzeźwymi kierowcami.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zainteresowania władz wyższego rzędu pomocą społeczną. 2. Sprawniej działające ośrodki pomocy społecznej na obszarze gminy. 3. Większe zainteresowanie społeczności w zakresie rozwiązywania problemów społecznych (szczególnie przeciwdziałanie alkoholizmowi). 4. Większa tolerancja wśród społeczności lokalnych. 5. Rozwój usług społecznych na rzecz osób starszych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzający się problem patologii społecznych. 2. Wzrost problemów alkoholowych wśród młodzieży. 3. Wzrost uzależnień od Internetu wpływające na brak aktywizacji zawodowej młodego społeczeństwa. 4. Rezygnacja młodych osób z możliwości odbycia nauki na studiach wyższych. 5. Izolacja osób starszych pod względem społecznym. 6. Zwiększanie się liczby mieszkańców potrzebujących pomocy społecznej.

SFERA TURYSTYCZNA

Promocja gminy, ład przestrzenny.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> 1. Zbiornik wodny z potencjałem kąpieliskowym. 2. Zabytkowy kościół parafialny. 3. Gmina z tradycją historyczną (bitwa pod Gołminem). 4. Dość dobrze rozwinięty obszar usług.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Słabo rozwinięty marketing terytorialny. 2. Brak Rynku w Centrum Gminy. 3. Niski poziom inwestycji w obszarze promocji gminy. 4. Brak zieleni urządzonej. 5. Brak miejsc do spędzania czasu wolnego. 6. Brak rozwiniętej bazy gastronomicznej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie zainteresowania turystów terenami wiejskimi. 2. Większa aktywizacja spędzania wolnego czasu z dala od terenów miejskich. 3. Rozwój agroturystyki. 4. Modernizacja dróg powiatowych w celu uatrakcyjnienia dojazdów do obszarów wiejskich.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zainteresowania spędzenia wolnego czasu wyłącznie w miastach. 2. Wzrost wakacyjnych wyjazdów zagranicznych. 3. Brak zainteresowania władz wyższego rzędu wspieraniem rozwoju agroturystyki na obszarach wiejskich.

SFERA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Środowisko naturalne, czystość w miejscach publicznych, segregacja śmieci, edukacja ekologiczna.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobra jakość środowiska naturalnego ze względu na brak uciążliwego przemysłu. 2. Niski poziom hałasu. 3. Zmniejszający się odsetek zużycia wody przez mieszkańców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wylewanie ścieków do przydrożnych rowów. 2. Mały wkład mieszkańców w segregację śmieci. 3. Brak wydarzeń kulturalnych promujących postawy ekologiczne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie ilości dotacji na wymianę pieców węglowych. 2. Większa świadomość społeczności lokalnych na temat segregacji śmieci. 3. Większa dbałość ludności o ekosystem. 4. Współpraca międzygminna w zakresie ochrony środowiska.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rosnące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi. 2. Wzrost kosztów energii i paliw. 3. Mniejsza dbałość społeczności lokalnych o środowisko przyrodnicze. 4. Pogłębiająca się degradacja środowiska na obszarach rolnych. 5. Wzrost produkcji plastiku i tworzyw sztucznych. 6. Pogłębiający się problem zanieczyszczania wód ściekami.

6.MISJA I WIZJA

Gmina Gołymín-Ośródek to miejsce harmonijnej społeczności lokalnej, łączącej w sobie zrównoważoną i kompletną gospodarkę, sprawną infrastrukturę, świeże i czyste środowisko oraz otwartość na turystów. Gmina będzie wspierać rozwój przedsiębiorczości, aktywizować kapitał społeczny oraz dbać o społeczność lokalną na najwyższym poziomie.

Osiągnięcie zrównoważonego rozwoju na poziomie gminy wiejskiej to priorytet jaki postawiła sobie za cel gmina Gołymín-Ośródek. Samorząd lokalny dzięki wykorzystaniu dostępnego potencjału, przy ścisłej współpracy z mieszkańcami działa na rzecz poprawy i rozwiązywania największych problemów, tworząc spójną i harmonijną społeczność.

7. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

1. CEL STRATEGICZNY

Zrównoważona i kompletna gospodarka gminy.

1.1. CEL OPERACYJNY

Poprawa przedsiębiorczości gminy poprzez aktywizację miejsc i ofert pracy.

- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu promocji szkoleń, staży, kursów dla mieszkańców gminy.
- Udostępnianie informacji poprzez media społecznościowe na temat dostępnych ofert pracy na terenie gminy.
- Promocja gminy w celu przyciągnięcia potencjalnych inwestorów.
- Spotkania informacyjne dla mieszkańców gminy z doradcami zawodowymi.
- Zajęcia doszkalające dla uczniów kończących szkołę średnią na temat wchodzenia na rynek pracy,
- Poprawa jakości kształcenia w szkołach zawodowych.
- Pomoc i zachęcanie do składania wniosków w ramach Programu Rozwoju Rolnictwa.

1.2. CEL OPERACYJNY

Działanie na rzecz poprawy jakości kształcenia w szkołach gminnych.

- Modernizacja oraz wyposażenie sal lekcyjnych.
- Organizacja i dofinansowanie szkoleń oraz kursów dla uczniów wyższych klas.
- Stała współpraca z dyrektorami szkół, w tym monitoring pracy kadry nauczycielskiej.

- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (poszerzenie działalności świetlicy szkolnej).
- Promocja oraz organizacja doradztwa zawodowego dla młodzieży.

1.3. CEL OPERACYJNY

Wspieranie oraz promocja istniejących terenów oraz gospodarstw rolnych.

- Realne wspieranie działalności rolników poprzez promocję ich gospodarstw.
- Umożliwienie sprzedaży oraz wymiany towarów między mieszkańcami a rolnikami (stworzenie placu targowego w centralnej części gminy).
- Zmniejszanie dysproporcji pomiędzy sołectwami.
- Aktualizacja informacji o istniejących terenach rolniczych i ich przeznaczeniu w celu pozyskiwania potencjalnych inwestorów.

1.2. CEL OPERACYJNY

Podnoszenie atrakcyjności gminy poprzez sprawną i rzetelną promocję.

- Poszerzanie wiedzy władz lokalnych na temat marketingu terytorialnego.
- Usprawnienie działania strony internetowej Urzędu Gminy.
- Systematyczna promocja gminy w mediach społecznościowych.
- Organizacja wydarzeń kulturalnych promujących gminę (związanych z historią Gołymina-Ośrodka).

1.3. CEL OPERACYJNY

Sprawne i rzetelne zarządzanie planowaniem przestrzennym w gminie.

- Systematyczna aktualizacja dokumentów strategicznych w gminie, w tym udostępnienie informacji na temat działek pod inwestycję oraz ich uzbrojenia.
- Monitoring oraz ewaluacja istniejących dokumentów strategicznych.

2. CEL STRATEGICZNY

Jakość życia dostosowana do potrzeb mieszkańców.

2.1. CEL OPERACYJNY

Poszerzenie oraz uatrakcyjnienie miejsc spędzania wolnego czasu.

- Rewitalizacja oraz modernizacja istniejących placówek oświatowych.
- Budowa nowych obiektów rekreacyjnych, w tym placów zabaw, siłowni na wolnym powietrzu, małej infrastruktury.
- Doposażenie oraz modernizacja Gminnej Biblioteki Publicznej.
- Modernizacja oraz doposażenie istniejących obiektów sportowych.

2.2. CEL OPERACYJNY

Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

- Organizacja cyklicznych festynów promujących historię oraz tradycję gminy.
- Organizacja zajęć oraz zawodów sportowych (międzygminnych meczów piłki nożnej).
- Prowadzenie zajęć w Gminnej Bibliotece Publicznej dla dzieci i młodzieży (kursy językowe, informatyczne).
- Organizacja gminnych konkursów w celu rozwoju talentów (konkursy plastyczne, muzyczne, literackie).

2.3. CEL OPERACYJNY

Aktywizacja czasu wolnego dla osób dorosłych i starszych.

- Organizacja spotkań dla emerytów (konkursy, szkolenia),
- Próba aktywizacji zespołów muzycznych oraz tanecznych wśród społeczności lokalnej.
- Kursy językowe, komputerowe oraz doszkalające dla osób w wieku produkcyjnym.

2.4. CEL OPERACYJNY

Poprawa dostępu oraz jakości Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ).

- Pomoc w modernizacji istniejących placówek medycznych.
- Organizacja darmowych badań profilaktycznych dostosowanych do każdej grupy wiekowej.
- Zwiększenie dostępności do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej poprzez pomoc w promocji dostępnych miejsc pracy (w tym pomoc przy promocji prywatnej placówki).

2.5. CEL OPERACYJNY

Usprawnienie działalności w zakresie pomocy społecznej, przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałaniu uzależnień.

- Organizowanie kursów i szkoleń dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych (alkoholizm, przemoc domowa).
- Organizacja zapewniających anonimowość spotkań w szkołach wśród dzieci i młodzieży w celu dostrzeżenia ewentualnej przemocy w rodzinie.

- Zwiększenie dostępności do terapii oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.
- Usprawnienie promocji oraz profilaktyki przeciwdziałania dysfunkcjom społecznym w szkołach (programów profilaktycznych i spotkań informacyjnych).
- Stworzenie możliwości anonimowego zgłoszenia w sytuacji wystąpienia sytuacji kryzysowej (np. telefon zaufania lub anonimowa ankieta na stronie internetowej Urzędu Gminy).

3. CEL STRATEGICZNY

Sprawna i kompletna infrastruktura techniczna.

3.1. CEL OPERACYJNY

Budowa oraz modernizacja sieci wodociągowej.

- Budowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy.
- Pomoc mieszkańcom w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Nakładanie sankcji oraz kar za odprowadzanie ścieków do rowów i rzek.
- Modernizacja oraz nadbudowa sieci wodociągowej.

3.3. CEL OPERACYJNY

Poprawa stanu i jakości dróg.

- Modernizacja dróg gminnych.
- Współpraca z władzami powiatu w celu poprawy dróg powiatowych.
- Współpraca z władzami województwa w celu poprawy dróg wojewódzkich.

- Zagospodarowanie przestrzeni przy drogach w centralnej części gminy (zielen zagospodarowana).
- Modernizacja oraz budowa chodników przy drogach w centralnej części gminy.

3.4. CEL OPERACYJNY

Poprawa jakości komunikacji na terenie gminy.

- Zwiększenie ilości przystanków.
- Współpraca z władzami powiatu w celu stworzenia linii międzygminnej.
- Usprawnienie dojazdu do stacji kolejowej znajdującej się w gminie Sońsk.
- Budowa ścieżek rowerowych dla mieszkańców oraz potencjalnych turystów.
- Zadaszenie istniejących przystanków.
- Wsparcie lokalnych przewoźników w celu zwiększenia ilości kursów międzygminnych.

3.5. CEL OPERACYJNY

Dbłość o ład przestrzenny na terenie gminy.

- Budowa małej infrastruktury głównie w centralnej części gminy (ławki, kosze na śmieci).
- Zagospodarowanie zieleni urządzonej na Rynku.
- Dbłość o ilość reklam na elewacjach budynków.

4. CEL STRATEGICZNY

Gmina otwarta na turystów.

4.1. CEL OPERACYJNY

Poprawa atrakcyjności gminy poprzez modernizację Rynku w Gołminie–Ośrodku.

- Budowa małej infrastruktury na obszarze Rynku (ławki, kosze na śmieci).
- Zagospodarowanie zieleni na obszarze Rynku (skwery zieleni, drzewa, krzewy, kwiaty).
- Dostęp do usług gastronomicznych na terenie Rynku (zagospodarowanie miejsca na mały obiekt gastronomiczny).

4.2. CEL OPERACYJNY

Systematyczna oraz szeroka promocja gminy.

- Systematyczna aktualizacja informacji na temat gminy na stronie internetowej Urzędu Gminy.
- Wprowadzenie nowoczesnych technologii w promocję gminy (wykorzystanie mediów społecznościowych).
- Zwiększenie świadomości władz na temat marketingu terytorialnego.
- Promocja gminy poprzez organizację wydarzeń kulturalnych.

4.3. CEL OPERACYJNY

Wykorzystanie potencjału zbiornika wodnego znajdującego się w sołectwie Osiek-Aleksandrowo.

- Rewitalizacja przestrzeni wokół zbiornika wodnego.

- Dostosowanie modernizacji istniejącego zbiornika do zapisów SUiKZP,

5. CEL STRATEGICZNY

Świeże i czyste środowisko.

5.1. CEL OPERACYJNY

Zwiększanie ekologicznej świadomości mieszkańców.

- Edukacja na temat ekologii w szkołach, dostosowana do każdej grupy wiekowej.
- Organizacja wydarzeń kulturowych promujących zachowania ekologiczne.
- Informowanie o segregacji śmieci w miejscach użyteczności publicznej.

5.2. CEL OPERACYJNY

Dbłość o czystość na terenie gminy.

- Monitoring w obszarze segregacji śmieci w gospodarstwach domowych oraz zabudowie usługowej.
- Monitoring odprowadzania ścieków oraz odpadów i zanieczyszczania obszarów rolnych i leśnych.

8. WDRAŻANIE STRATEGII

Prawidłowy proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy opiera się na wielu czynnikach. Jednym z kluczowych zadań gminy jest współpraca władz lokalnych z mieszkańcami gminy. Strategia Rozwoju nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednakże powinna być elementem przewodnim przy dalszych planach rozwojowych gminy. Jako, że Strategia Rozwoju Gminy Gołymin-Ośrodek jest dokumentem wieloletnim i obejmuje okres 9 lat, wdrażanie strategii powinno odbywać się etapowo. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powinny być władze gminy (w tym wójt oraz urząd gminy oraz wszystkie jej jednostki).

W procesie wdrażania strategii należy przede wszystkim wyróżnić oraz nadać odpowiednie zadania osobom bądź jednostkom. Wśród nich powinni znaleźć się:

- podmiot odpowiedzialny za organizację i koordynowanie procesu wdrażania strategii,
- zadania danego podmiotu,
- podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań zawartych w strategii.

Na podstawie art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) Gmina Gołymin-Ośrodek w 2020 roku powołała zespół ds. opracowania i zarządzania strategią rozwoju i jest on podmiotem odpowiedzialnym za organizację i koordynowanie procesu wdrażania strategii w gminie Gołymin-Ośrodek. Zespół projektowy w swoim składzie posiada osoby pełniące takie funkcje w gminie jak:

- Sekretarz Gminy,
- Skarbnik Gminy,
- Podinspektor ds. gospodarki komunalnej,
- Referent ds. organizacyjno-kadrowych,
- Podinspektor ds. infrastruktury technicznej i inwestycji,
- Podinspektor ds. gospodarki nieruchomościami.

Zaleca się wykonywanie takich funkcji w ramach pracy zespołu jak:

1. Funkcje planistyczne	Opracowywanie dokumentów planistycznych niższego szczebla niż Strategia Rozwoju Gminy.
2. Funkcje Monitoringu	Monitorowanie procesu wdrażania strategii, obserwacja zmieniających się wskaźników, cech samorządów terytorialnych, uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych (załącznik nr. 1. do Strategii Rozwoju).
3. Funkcje Informacyjno-wnioskodawcze	Wnioskowanie przez organ wykonawczy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o aktualizację strategii.
4. Funkcje Promocyjne	Promowanie działań na rzecz wdrażania strategii rozwoju.
5. Funkcje Kooperacyjne	Współpraca z jednostkami pomocniczymi Strategii, powierzanie im zadań do wykonania, monitoring ich działań oraz ścisła i stała współpraca.
6. Funkcje Prewencyjne	Zapobieganie zatrzymaniu wdrażania strategii, rozwiązywanie pojawiających się problemów w trakcie wdrażania, informowanie o problemach w procesie wdrażania władz gminnych.
7. Funkcje Doradcze	Wspieranie władz we wdrażaniu strategii, pomoc przy podejmowaniu kluczowych decyzji.
8. Funkcje Koordynacyjne	Koordinacja decyzji oraz aktów prawa jak i zmieniających się przepisów ustaw, które znacząco wpływają na procesy wdrażania strategii.

Należy jednak zaznaczyć, że dane zadania i funkcje może sprawować cały zespół lub mogą być one podzielone na poszczególne, najbardziej kompetentne w danym zakresie osoby.

Podmiotami pomocniczymi we wdrażaniu strategii powinny być:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Gminie Gołyminek-Ośrodek,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Placówek Oświatowych w Gołyminie- Ośrodku,
- Sołectwa (w tym podmiotem powinien być sołtys danego sołectwa).

Wdrażanie strategii rozwoju powinno opierać się również na Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Gołyminek-Ośrodek. Ze względu na jej rozległy charakter czasowy, niezwykle trudno zaplanować wydatki i źródło finansowania Strategii Rozwoju. Jednakże, gmina w opracowywaniu Strategii powinna korzystać z programów finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych źródeł pomocowych. Co więcej nie powinno wykluczać się również pomocy ze strony firm prywatnych.

9. MONITORING I EWALUACJA

9.1. MONITORING

Monitoring Strategii Rozwoju obejmuje sprawdzanie wyników w odniesieniu do określonych oczekiwań. Polega na systematycznym zbieraniu informacji, które dotyczą uzyskanych efektów w ramach wdrażanej strategii. Monitoring w późniejszym czasie pozwala określić czy zakładane, pierwotnie rezultaty realizowane są w sposób sprawny i kompleksowy a w odpowiednim momencie wprowadzić w razie potrzeby – korekty¹⁷.

Wykonawcą i podmiotem, który ma za zadanie odpowiadać za monitoring Strategii Rozwoju Gminy Gołyminek-Ośrodek jest instytucja zarządzająca daną strategią, w tym przypadku Urząd Gminny, dalej Zespół powołany ds. realizacji oraz wdrażania strategii.

Monitoring strategii powinien prowadzony być na każdym poziomie danej interwencji, dla jednego projektu (tutaj inwestycji), realizacji konkretnych celów jak i całego programu strategii.

Monitoring powinien zostać wprowadzony w momencie realizacji konkretnej inwestycji (w tym realizacji celów operacyjnych).

9.2. EWALUACJA

Ewaluacja w Strategii Rozwoju gminy jest to systematyczne badanie Strategii Rozwoju poprzez oszacowanie jakości oraz wartości procesu oraz efektów wdrażania inwestycji i zadań publicznych zawartych w Strategii (cele strategiczne).

Zaleca się działanie na rzecz ewaluacji wg poniższego schematu.

Zlecenie ewaluacji

(zlecenie firmie zewnętrznej bądź przeprowadzenie procesu ewaluacji przez powołany do niej zespół we współpracy z jednostkami pomocniczymi)

¹⁷ Podręcznik monitoringu i ewaluacji lokalnych Strategii Rozwoju. Lider Ewaluacji 2014. Warszawa 2017.

Prowadzenie badań

(stworzenie raportu na podstawie zebranych wcześniej danych (monitoring strategii), który przedstawiać będzie analizę i ocenę oraz wnioski i rekomendację z wykonanych zadań zawartych w strategii)

Użycie badań

(wdrożenie rekomendowanych poprawek oraz zaleceń na podstawie wcześniej wysnutych wniosków oraz analiz)

Zaleca się wykorzystanie metody ewaluacji *on-going*, która mówi o realizacji ewaluacji w trakcie wdrażania inwestycji (gdy jej użycie będzie zasadne i zajdzie taka potrzeba) lub gdy wystąpią problemy we wdrażaniu strategii, które należy poddać analizie. W danej sytuacji należy stworzyć raport zawierający kluczowe problemy, ukazanie wskaźników dostępnych w corocznych raportach o stanie gminy oraz sposoby ich rozwiązywania. Co więcej zaleca się również wykorzystanie metody *ex-post*, która określa realizację ewaluacji w momencie zakończenia planowanych działań lub na samym końcu jej zakańczania. W danym przypadku jako rok stworzenia podsumowującego raportu z przebiegu wdrażania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gołymin-Osrodek podaje się rok 2030.

10. OCENA RYZYKA

cena ryzyka Strategii Rozwoju stanowi element, który ciężko określić w jednoznaczny sposób. Możliwe jest jednakże oszacowanie poszczególnych czynników Omających większy bądź mniejszy wpływ na wdrażanie kierunków działań i celów strategicznych. Dlatego niezwykle istotnym aspektem przy implementacji strategii rozwoju jest obserwacja wyszczególnionych sfer ryzyka, na podstawie przedstawionych wskaźników wynikających z monitoringu i wniosków płynących z ewaluacji.

W poniższej tabeli określano wewnętrzne oraz zewnętrzne ryzyka, które w sposób negatywny mogą wpłynąć na wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Gołymin-Ośrodek. Ich wielkość określono według stworzonej do potrzeb oceny ryzyka cztero-stopniowej skali.

Bardzo wysokie	Wysokie	Średnie	Niskie

W danej tabeli uwzględniono ryzyka wynikające bezpośrednio z analizy SWOT, która określa zewnętrzne uwarunkowania, wpływające również na wewnętrzne aspekty funkcjonowania gminy, które natomiast określono w dalszej części tabeli. Ocenę ryzyka przeprowadzono następująco:

Zewnętrzne

Zwiększenie dysproporcji między gminami.	
Pogłębiający się odsetek osób bezrobotnych.	
Zwiększające się saldo migracji (proces urbanizacji).	
Brak potencjalnych inwestorów w obrębie gminy.	

Brak aktywizacji miejsc pracy w obrębie powiatu.	
Pogłębiający się problem dezinformacji na temat ładu przestrzennego w gminach.	
Brak dofinansowania przez władze wyższego szczebla w infrastrukturę drogową.	
Odchodzenie od transportu zbiorowego na rzecz samochodów osobowych.	
Poszerzający się problem patologii społecznych.	
Wzrost problemów alkoholowych wśród młodzieży.	
Wzrost uzależnień od Internetu wpływające na brak aktywizacji zawodowej młodego społeczeństwa.	
Rezygnacja młodych osób z możliwości odbycia nauki na studiach wyższych.	
Izolacja osób starszych pod względem społecznym.	
Zwiększanie się liczby mieszkańców potrzebujących pomocy społecznej	
Wzrost zainteresowania spędzenia wolnego czasu wyłącznie w miastach.	
Wzrost wakacyjnych wyjazdów zagranicznych.	
Brak zainteresowania władz wyższego rzędu wspieraniem rozwoju agroturystyki na obszarach wiejskich.	
Rosnące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	
Wzrost kosztów energii i paliw.	

Mniejsza dbałość społeczności lokalnych o środowisko przyrodnicze.	
Pogłębiająca się degradacja środowiska na obszarach rolnych.	
Wzrost produkcji plastiku i tworzyw sztucznych.	
Pogłębiający się problem zanieczyszczenia wód ściekami.	
Zmiany w obowiązujących ustawach przyczyniające się do barier w implementacji strategii	

Wewnętrzne

Zmiana ówczesnej władzy co powodować może rozbieżność oraz dezorientację we wdrażaniu strategii	
Pogłębiające się deficyty w budżecie gminnym	
Trudność w pozyskiwaniu wykwalifikowanej kadry pracowniczej mogącej przyczynić się do realizacji strategii	
Niezgodności organów wykonawczych z organem stanowiącym	
Wystąpienie nagłych zjawisk mogących zagrozić bezpieczeństwu mieszkańców (klęski żywiołowe)	
Nierzetelne wykonywane zadania przez wykonawców zamówień publicznych	
Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację poszczególnych zadań	

11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem niezwykle ważnym, który w dużym stopniu warunkuje funkcjonowanie danego obszaru przez najbliższe kilka lat. Mimo, że dany dokument nie stanowi aktu prawa miejscowego i nie jest obowiązkowy, stworzenie, a następnie prawidłowe wdrażanie Strategii Rozwoju świadczy o dobrej kompetencji władz, które dany dokument uchwalają. Należy również podkreślić niezwykle istotny charakter strategii rozwoju przy planowaniu inwestycji oraz próbie pozyskania dofinansowania na konkretne przedsięwzięcia. Dany dokument ma na celu pomoc przy planowaniu inwestycji na terenie gminy, ich uhierarchizowanie i usystematyzowanie. Co więcej, gmina powinna dążyć do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji, korzystać z istniejących uwarunkowań oraz potencjałów, a całość danego działania prowadzić ma do zrównoważonego rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Gołymin-Ośrodek na lata 2021-2030 działa długofalowo i dzięki określeniu celów strategicznych, ma za zadanie pełnić funkcję warunkującą nie tylko sam rozwój gminy w danych okresach czasowych, ale tworzyć spójną całość, na którą mają wpływ czynniki zarówno wewnątrz ale również zewnętrzne.

Celem danego opracowania było stworzenie dokumentu, który będzie podnosił jakość życia mieszkańców. Dane wskaźniki i ich wykonanie będzie można ocenić po wdrożeniu oraz wykorzystaniu pełnego potencjału danej strategii rozwoju i stworzeniu raportu ewaluacji po zakończeniu trwania okresu danych działań strategicznych. Stworzenie kierunków rozwoju pozwoliło na ogólne określenie głównych problemów występujących w gminie i wskazanie kierunków do ich rozwiązania. Analiza SWOT pozwoliła na określenie mocnych i słabych stron gminy (uwarunkowania wewnętrzne) oraz szans i zagrożeń (uwarunkowania zewnętrzne). Cele strategiczne, w tym dalsze cele operacyjne i ich zadania pozwoliły na usystematyzowanie wieloletnich działań w gminie. W końcowym etapie tworzenia strategii stworzono system wdrażania oraz zarekomendowano monitoring i ewaluację danej strategii.

Należy pamiętać, że istotność i przydatność danej strategii rozwoju będzie zależna przede wszystkim od zaangażowania społeczności lokalnej oraz obecnych władz gminy w proces jej wdrażania!

12. BIBLIOGRAFIA

1. Artykuły 38-44 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
2. Banku Danych lokalnych
3. Budżetu Gminy Gołymin-Ośrodek za rok 2019.
4. J. Solon. Physio-Geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Institute on Geography and Spatial Organization Polish Academy of Science. 2018.
5. Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 88 z dnia 1 lipca 2016 r.
6. Ocena zasobów pomocy społecznej w gminie Gołymin-Ośrodek za 2019 rok.
7. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku. Załącznik do uchwały nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.
8. Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności. Załącznik do uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. (poz. 121).
9. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego. Warszawa. 2016.
10. Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (wspólne przepisy dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych);
11. Rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (wsparcie rozwoju obszarów wiejskich);
12. Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013) (finansowanie wspólnej polityki rolnej, zarządzanie nią i jej monitorowanie).
13. Rozporządzenie zbiorcze (rozporządzenie (UE) 2017/2393; Dz.U. L 350, 29.12.2017, s. 15) (wprowadzające zmiany do rozporządzeń nr 1305/2013 i 1306/2013).
14. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”. Warszawa. 2014.

15. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”. Warszawa.2013.
16. Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK). Warszawa. 2012.
17. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022. - przyjęta uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r.
18. Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku). Warszawa. 2013.
- 19.Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku – Innowacyjne Mazowsze. Warszawa. 2013.
20. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek. Część I. Uwarunkowania Rozwoju.
21. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołymin-Ośrodek 2018-2025.
22. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2027.

13.SPIS TABEL/WYKRESÓW/Rycin

13.1.SPIS TABEL

Tab. 1. Gmina Gołymin-Ośrodek na tle powiatu oraz województwa wg wybranych wskaźników w 2019 roku.....	22
Tab. 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.....	24
Tab. 3. Wykaz przedsięwzięć realizowanych w 2019 roku w gminie Gołymin-Ośrodek.	30
Tab. 4. Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego.	42
Tab. 5. Rodzaje kompleksów przydatności rolniczej w gminie Gołymin-Ośrodek.....	49

13.2.SPIS WYKRESÓW

Wyk. 1. Zmiana liczby ludności wg płci w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2017-2020... 16	
Wyk. 2. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w 2019 w gminie Gołymin-Ośrodek.	17
Wyk. 3. Piramida wieku w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.....	18
Wyk. 4. Saldo migracji w latach 2010-2019 w gminie Gołymin-Ośrodek.....	21
Wyk. 5. Dynamika przyrostu naturalnego w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2010-2019.	22
Wyk. 6. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007.	23
Wyk. 7. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.	25
Wyk. 8. Udział wydatków z budżetu poszczególnych działów gminy Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.....	27
Wyk. 9. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci.....	32
Wyk. 10. Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w gminie Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.	34
Wyk. 11. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2017-2017 w gminie Gołymin-Ośrodek.....	35
Wyk. 12. Gmina Gołymin-Ośrodek na tle powiatu wg wybranych wskaźników oraz województwa w 2019 roku.	36

Wyk. 13. Liczba mieszkań w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2010-2019.	37
Wyk. 14. Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2016-2019... ..	44
Wyk. 15. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń społecznych w gminie Gołymin-Ośrodek w latach 2009-2018.....	44
Wyk. 16. Struktura miejsca zatrudniania wśród respondentów.	52
Wyk. 17. Udział respondentów w badaniu ankietowych wg wieku.	53
Wyk. 18. Struktura wykształcenia wśród respondentów.	54

13.3.SPIS RYCIN

Ryc. 1. Położenie gminy Gołymin-Ośrodek na tle województwa mazowieckiego.	11
Ryc. 2. Obszar gminy Gołymin-Ośrodek z podziałem na sołectwa.....	14
Ryc. 3. Użytkowanie terenu w gminie Gołymin-Ośrodek.	15
Ryc. 4. Liczba mieszkańców w sołectwach gminy Gołymin-Ośrodek w 2019 roku.....	19
Ryc. 5. Drogi na terenie gminy Gołymin-Ośrodek.	39
Ryc. 6. Pomnik Bitwy pod Gołyminem	40
Ryc. 7. Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Gołyminie.	41